

Šalčininkų rajono savivaldybė

Šalčininkų rajono savivaldybės atsinaujinančių
išteklių energijos naudojimo plėtros iki 2030 m.
veiksmų plano įgyvendinimo iki 2026 m.
vertinimo ataskaita

UAB „Teisa“
2026 m.

TURINYS

Paveikslų sąrašas	3
Lentelių sąrašas.....	3
IVADAS	5
I skyrius. Savivaldybės informacija apie patvirtintas priemones AIE srityje	6
II skyrius. Esama situacija apie energijos vartotojus savivaldybėje	8
2.1. Šilumos energijos gamyba ir suvartojimas savivaldybėje	9
2.1.1. Duomenys apie centralizuotai tiekiamos šilumos vartojimą savivaldybėje	9
2.2. Elektros energijos suvartojimas savivaldybėje	14
2.3. Dujų suvartojimas savivaldybėje	14
2.4. Transportas	15
III skyrius. Galutinis energijos suvartojimas savivaldybėje.....	17
3.1. Galutinis energijos suvartojimas transporto sektoriuje	17
3.2. Galutinis energijos suvartojimas pramonėje ir verslo įmonėse	18
3.3. Galutinis energijos suvartojimas namų ūkiuose	20
3.4. Galutinis energijos suvartojimas paslaugų sektoriuje.....	21
3.5. Bendras galutinis energijos suvartojimas savivaldybėje	23
IV skyrius. Atsinaujinančių išteklių energijos apimtys savivaldybėje	26
4.1. AIE naudojimas centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistemose	26
4.2. Elektros energijos gamyba savivaldybėje iš AIE	26
4.3. AEI naudojimas transporto sektoriuje.....	27
4.4. AEI naudojimas pramonės ir verslo sektoriuje	27
4.5. AEI naudojimas namų ūkių sektoriuje	28
4.6. AEI naudojimas paslaugų sektoriuje	28
4.7. AEI sunaudojimo bendrajame galutinės energijos suvartojime nustatymas.....	28
V skyrius. Siektino AIE dalies galutiniame vartojime rodiklio įvertinimas	31
VI skyrius. Energijos vartotojų informavimas AIE naudojimo bei energijos vartojimo efektyvumo klausimais ir vartotojų informatyvumo vertinimas	39
6.1 Viešinimo priemonės ir informacijos sklaida.....	39

Paveikslų sąrašas

- 3.1 pav.** Galutinis kuro/energijos rūšių balansas savivaldybėje, proc.
- 3.2 pav.** Galutinis energijos pasiskirstymas savivaldybėje pagal sektorius, proc.
- 4.1 pav.** Energijos gamyba savivaldybėje iš AEI pagal kuro/energijos išteklių rūšis
- 4.2 pav.** Energijos gamybos pasiskirstymas iš AEI ir ne iš AEI pagal sektorius, proc.
- 6.1 pav.** Šalčininkų savivaldybės komunikacija socialiniame tinkle „Facebook“

Lentelių sąrašas

- 1.1 lentelė.** Patvirtintos priemonės, planinio rodiklio įgyvendinimui
- 2.1 lentelė.** Šalčininkų rajono savivaldybėje registruoti gyvenamosios paskirties pastatai
- 2.2 lentelė.** Šalčininkų rajono savivaldybėje registruoti paslaugų sektoriaus pastatai
- 2.3 lentelė.** Šalčininkų rajono savivaldybėje registruoti pramonės ir statybos sektoriaus pastatai
- 2.4 lentelė.** Centralizuotai 2025 m. pagamintos šilumos energijos kiekis
- 2.5 lentelė.** CŠT tiekiamos šilumos 2025 m. suvartotos energijos rodikliai pagal vartotojus
- 2.6 lentelė.** Šilumos energijos gamyba savivaldybės įstaigų ir įmonių nuosavose katilinėse 2025 m. pagal kuro rūšis
- 2.7 lentelė.** Prie CŠT tinklų neprijungtų namų ūkių suvartojama energija
- 2.8 lentelė.** Kuro ir energijos suvartojimas namų ūkiuose Lietuvoje 2025 m.
- 2.9 lentelė.** Energijos sąnaudos šildymui ir karštam vandeniui namų ūkiuose, neprijungtuose prie CŠT
- 2.10 lentelė.** Elektros energijos suvartojimas savivaldybėje pagal vartotojus, 2025 m.
- 2.11 lentelė.** Bendras dujų suvartojimas savivaldybėje pagal vartotojus 2025 m.
- 2.12 lentelė.** Bendras pagamintas dujų kiekis (su 10 proc. nuostolių) pagal vartotojus savivaldybėje 2025 m.
- 2.13 lentelė.** Šalčininkų rajono savivaldybės įmonių ir įstaigų transporto priemonių skaičius
- 3.1 lentelė.** Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, aut./parą, 2025 m.
- 3.2 lentelė.** Kuro energijos suvartojimas kelių transporte Lietuvoje ir savivaldybėje, 2025 m.
- 3.3 lentelė.** Elektromobilių sunaudojama elektros energija Lietuvoje ir savivaldybėje, 2025 m.
- 3.4 lentelė.** Kuro energijos suvartojimas savivaldybės įstaigose 2025 m., tne
- 3.5 lentelė.** Galutinis energijos vartojimas kelių transporte pagal kuro/energijos rūšis, tne
- 3.6 lentelė.** Šilumos energijos suvartojimas pramonės ir verslo sektoriuje, tne
- 3.7 lentelė.** Galutinis energijos vartojimas pramonėje ir verslo įmonėse pagal kuro/energijos rūšis, tne
- 3.8 lentelė.** Galutinė energijos gamyba pramonės ir verslo sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne
- 3.9 lentelė.** Iš CŠT tinklų tiekama šilumos energija pagal energijos išteklių rūšis namų ūkių sektoriuje
- 3.10 lentelė.** Galutinis energijos vartojimas namų ūkių sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne
- 3.11 lentelė.** Galutinė energijos gamyba namų ūkių sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne
- 3.12 lentelė.** Iš CŠT tinklų tiekama šilumos energija pagal energijos išteklių rūšis paslaugų sektoriuje
- 3.13 lentelė.** Prie CŠT neprijungtų pastatų suvartotos energijos kiekis paslaugų sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne
- 3.14 lentelė.** Galutinis energijos vartojimas paslaugų sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne
- 3.15 lentelė.** Galutinė energijos gamyba namų ūkių sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne
- 3.16 lentelė.** Galutinis energijos vartojimas savivaldybėje pagal kuro rūšis (atskirai išskiriant nuostolius), tne
- 3.17 lentelė.** Galutinis pagamintos energijos kiekis savivaldybėje (kartu su nuostoliais), tne
- 4.1 lentelė.** AIE pagamintos elektros energijos kiekis savivaldybėje 2025 m.

4.2 lentelė. AEI apimtys transporto sektoriuje, tne

4.3 lentelė. AEI apimtys pramonės ir verslo sektoriuje, tne

4.4 lentelė. AEI apimtys namų ūkių sektoriuje, tne

4.5 lentelė. AEI apimtys paslaugų ir verslo sektoriuje, tne

4.6 lentelė. Galutinis energijos suvartojimas savivaldybėje iš AEI, tne

4.7 lentelė. Galutinis iš AEI pagamintos energijos kiekis savivaldybėje (kartu su nuostoliais), tne

4.8 lentelė. AEI dalis nuo galutinio bendro pagamintos energijos poreikio

5.1 lentelė. AIE naudojimo planiniai rodikliai

5.2 lentelė. Nustatytų AIE priemonių siekimo pažanga

5.3 lentelė. Nacionalinių bendrųjų planinių rodiklių pasiekimas

IVADAS

Šalčininkų rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros iki 2030 m. veiksmų planas (toliau – AIE planas) patvirtintas 2025-10-30 Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-(1.3 E)-599.

Vadovaujantis Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų rengimo, derinimo ir įgyvendinimo rezultatų skelbimo taisyklių (toliau – Taisyklės), patvirtintų 2022-06-23 Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-183, 9.3 p. Šalčininkų rajono savivaldybė, ne rečiau kaip kas dvejus metus, iki rugpjūčio 31 dienos, skaičiuojant nuo 2021 metų, savo interneto svetainėje viešai skelbia informaciją apie praėjusių dvejų kalendorinių metų plano įgyvendinimo rezultatus.

Plano įgyvendinimo rezultatų vertinimo apimtis nurodyta Taisyklių 23 p.

I skyrius. Savivaldybės informacija apie patvirtintas priemones AIE srityje

Šalčininkų rajono savivaldybės tikslų siekimas atsinaujinančių išteklių energijos (toliau-AIE) srityje numatytas AIE plane.

Patvirtinto AIE plano 8.1 ir 8.2 lentelėse numatytos šios priemonės, kurių poveikis tiesiogiai priskaičiuotas prie planinio rodiklio įgyvendinimo:

1.1 lentelė. Patvirtintos priemonės, planinio rodiklio įgyvendinimui

Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo metai	Rezultatai	Biudžetas, tūkst. Eur
1.	Saulės kolektorių įrengimas ant savivaldybės pastatų stogų	2021-2030	1425 m ²	1 966,5
2.	Šilumos siurblių įrengimas savivaldybės pastatuose	2021-2030	170 kW	153,0
3.	Fotomodulių įrengimas ant savivaldybės pastatų stogų	2021-2030	29,95 MW	3 687,5
4.	Saulės kolektorių, šilumos siurblių, biokuro katilų įrengimas namų ūkiuose, neprijungtuose prie CŠT	2021-2030	2307 namų ūkiai	11 535,0
5.	Fotomodulių įrengimas namų ūkiuose (ant stogo ir saulės parkuose)	2021-2030	24,86 MW	31 075,0
6.	Fotomodulių įrengimas savivaldybės įstaigose ir įmonėse (ant žemės ir saulės parkai)	2021-2030	0,7 MW	875,0
7.	Fotomodulių įrengimas paslaugų sektoriuje, išskyrus savivaldybės įstaigas ir įmones (įskaitant elektrines ant žemės ir saulės parkus)	2021-2030	5,1 MW	6 375,0
8.	Elektra ar kitu netaršiu kuru varomos transporto priemonės savivaldybės įstaigose ir įmonėse	2021-2030	52 vnt. lengvųjų, 24 mikroautobusai ir 16 mokyklinių autobusiukų	7 960,0
9.	Saulės kolektorių, šilumos siurblių, biokuro katilų įrengimas paslaugų sektoriaus (išskyrus savivaldybės įstaigas ir įmones) pastatuose, neprijungtuose prie CŠT	2021-2030	15370,6 MWh/metų	3 150,0
10.	Viešųjų pastatų modernizavimas	2021-2030	Bendras šildomas plotas 3648,12 m ² , 2 pastatai	Nenustatyta

Šaltinis: AIE planas

Vadovaujantis 2018-04-26 Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-1062 patvirtintu Šalčininkų rajono šilumos ūkio infrastruktūros specialiojo plano keitimu buvo numatyta šiluminių trasų rekonstrukcija Šalčininkuose bei Baltojoje Vokėje. Numatomas šilumos energijos sutaupymas 785,9 MWh (67,6 tne).

Taip pat šilumos nuostolių mažinimui kaip galima alternatyva numatytas elektrinių vandens šildytuvų įrengimas Eišikėse. Ši priemonė leistų pasiekti apie 433 MWh (37,2 tne) šilumos energijos sutaupymą.

UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų plane (toliau – Investicijų planas) numatytos šilumos ūkio modernizavimo priemonės, kurios didintų AIE dalį šilumos gamyboje, tačiau jos suplanuotos po 2030 m.

Taip pat Investicijų plane numatytos kitos priemonės, didinančios CŠT šilumos energijos gamybos efektyvumą, CŠT plėtrą, šilumos energijos vartojimo efektyvumą.

II skyrius. Esama situacija apie energijos vartotojus savivaldybėje

Atsižvelgiant į Valstybės duomenų agentūros, Lietuvos atvirų duomenų portalo pateikiamą informaciją, AIE plane šilumos ir vėsumos sektorius vertinamas pagal šias grupes (ūkio sektorius):

- namų ūkiai,
- pramonės ir verslo sektorius,
- visuomeninis, paslaugų sektorius (valstybės arba savivaldybės įmonės, biudžetinės organizacijos, paslaugų įmonės).

Visi namų ūkiai Lietuvoje skirstomi į 1-2 butų gyvenamuosius namus, daugiabučius namus ir namus įvairioms socialinėms grupėms. Nekilnojamojo turto registro duomenys apie gyvenamuosius pastatus Šalčininkų rajono savivaldybėje, jų plotai pateikti 2.1 lentelėje.

Namų ūkius sudaro 10 888 pastatai (tai 20,9 proc. nuo visų savivaldybėje registruotų pastatų skaičiaus), kurių bendras plotas – 1 354 081 kv. m. (tai 58,3 proc. nuo visų savivaldybėje registruotų pastatų ploto).

2.1 lentelė. Šalčininkų rajono savivaldybėje registruoti gyvenamosios paskirties pastatai

Pastato tipas	Skaičius	Plotas, kv. m
1-2 butų gyvenamieji namai	10 475	1 067 977
3 ir daugiau butų (daugiabučiai) gyvenamieji namai	397	266 874
Gyvenamieji namai (įvairioms socialinėms grupėms)	16	19 230
IŠ VISO	10 888	1 354 081

Šaltinis: VĮ Registrų centras, 2025 m.

Paslaugų sektorius apima įmones, kurios nepriskiriamos pramonės ir žemės ūkio sektoriams – tai paslaugas teikiančios verslo įmonės ir biudžetinės įstaigos (savivaldybės kontroliuojamos ir valstybinės), už kurių eksploataciją bei šilumos poreikio patenkinimą yra atsakinga savivaldybė ir seniūnijos, t. y. pirminės sveikatos priežiūros centrai, seniūnijos administraciniai pastatai, švietimo ir ugdymo įstaigos, religinės paskirties, sporto, kultūros ir kitų sričių įstaigų pastatai.

Šalčininkų rajono savivaldybės kontroliuojamos įmonės ir įstaigos yra šios: UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“, UAB „Šalčininkų autobusų parkas“, UAB „Tvarkyba“, UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“, UAB „Vilniaus vandenys“, VšĮ Šalčininkų rajono poliklinika/Pirminės Sveikatos Priežiūros Centras, VšĮ Šalčininkų ligoninė, VšĮ Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras, Šalčininkų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Šalčininkų J. Sniadeckio gimnazija, Šalčininkų r. Eišiškių gimnazija, Šalčininkų r. Eišiškių S. Rapolionio gimnazija, Šalčininkų "Santarvės" gimnazija, Šalčininkų r. Jašiūnų M. Balinskio gimnazija, Šalčininkų r. Jašiūnų "Aušros" gimnazija, Šalčininkų r. Butrimonių A. Krepšul gimnazija, Turgelių kun. Povilo Ksaverio Bžostovskio gimnazija, Šalčininkų r. B. Vokės E. Ožėškovos gimnazija, Šalčininkų r. B. Vokės "Šilo" gimnazija, Šalčininkų r. Kalesninkų L. Narbuto gimnazija, Šalčininkų r. Dieveniškų A. Mickevičiaus gimnazija, Šalčininkų r. Dieveniškų "Ryto" gimnazija, Šalčininkų r. Jašiūnų pagrindinė mokykla, Šalčininkų r. Pabarės pagrindinė mokykla, Šalčininkų lopšelis-darželis "Pasaka", Šalčininkų lopšelis-darželis "Vyturėlis", Šalčininkų r. Eišiškių lopšelis-darželis "Žibūrėlis", Šalčininkų r. Jašiūnų lopšelis-darželis "Žilvitis", Šalčininkų r. Zavišonių lopšelis-darželis "Varpelis", Šalčininkų r. Baltosios Vokės lopšelis-darželis, Šalčininkų r. Jančiūnų universalus daugiafunkcis centras, Mokykla-daugiafunkcis centras, Tabariškių mokykla-daugiafunkcis centras, Šalčininkų r. Eišiškių muzikos mokykla, Šalčininkų r. Eišiškių A. Ratkevičiaus sporto mokykla, Šalčininkų r. Jašiūnų muzikos mokykla, Šalčininkų St. Moniuškos menų mokykla, Pedagoginė psichologinė tarnyba,

Šalčininkų rajono savivaldybės Viešoji biblioteka, Šalčininkų rajono savivaldybės Kultūros centras, Eišiškių laisvalaikio ir verslo centras, Vladislavo Kozakevičiaus laisvalaikio ir verslo centras, Turizmo ir jaunimo centras, Šalčininkų rajono šeimos ir vaiko gerovės centras, Šalčininkų rajono sutrikusio intelekto žmonių dienos užimtumo centras, Šalčininkų rajono socialinių paslaugų centras, Čiužiakampio socialinių paslaugų namai, Šalčininkų rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba.

Paslaugų sektorių sudaro 587 pastatai (1,1 proc. nuo visų savivaldybėje registruotų pastatų skaičiaus), kurių bendras plotas – 295 171 kv. m. (12,7 proc. nuo visų savivaldybėje registruotų pastatų ploto).

2.2 lentelė. Šalčininkų rajono savivaldybėje registruoti paslaugų sektoriaus pastatai

Paskirtis	Skaičius	Plotas, kv. m
Administracinės paskirties pastatai	103	50 821
Viešbučiai, prekybos, paslaugų, maitinimo ir poilsio paskirties pastatai	277	71 550
Kultūros, mokslo ir sporto paskirties pastatai	109	136 356
Gydymo paskirties pastatai	22	17 479
Specialiosios, religinės ir kitos paskirties pastatai	76	18 966
IŠ VISO	587	295 171

Šaltinis: VĮ Registrų centras, 2025 m.

Pramonės sektoriui priskiriamos įmonės, pagal tarptautinę energetikos metodologiją priklausančios šioms EVRK 2 red. veiklos rūšims (išskyrus veiklos rūšis, priklausančias energetikos sektoriui): 1. kasyba ir karjerų eksploatavimas; 2. apdirbamoji gamyba. Siekiant įvertinti energijos vartojimą visose ekonominės veiklos srityse, pramonės sektoriui priskiriamas ir statybos sektorius.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis pramonės ir verslo sektorių sudaro 770 pastatų (1,5 proc. nuo visų savivaldybėje registruotų pastatų skaičiaus), kurių bendras plotas – 368 154 kv. m. (15,9 proc. nuo visų savivaldybėje registruotų pastatų ploto).

2.3 lentelė. Šalčininkų rajono savivaldybėje registruoti pramonės ir statybos sektoriaus pastatai

Paskirtis	Skaičius	Plotas, kv. m
Gamybos, pramonės, sandėliavimo, transporto ir garažų paskirties pastatai	770	368 154

Šaltinis: VĮ Registrų centras, 2025 m.

2.1. Šilumos energijos gamyba ir suvartojimas savivaldybėje

2.1.1. Duomenys apie centralizuotai tiekiamos šilumos vartojimą savivaldybėje

Šalčininkų rajono savivaldybėje centralizuotai šilumą tiekia 2 šilumos tiekėjai: UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“, UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“.

2025 m. UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“ pagamino 761 MWh (65,4 tne), UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ – 31 072,4 MWh (2 671,7 tne) šilumos energijos.

2.4 lentelė. Centralizuotai 2025 m. pagamintos šilumos energijos kiekis

Pavadinimas	Instaliuota galia, MW	Naudojamo kuro rūšys	Pagaminta šilumos energijos 2025 m., MWh	Pagamintos šilumos balansas, proc.
UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“	0,49	Biokuras	761,0	100
UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“	41,774	Gamtinės dujos	4 108,7	13,31
		Dyzelinas (krosnių kuras)	12,3	0,04
		Biokuras	26 748,2	86,65
IŠ VISO	42,264	-	31 630,2	-

Šaltinis: UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“ ir UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“, 2026 m., parengta konsultanto

2025 m. galutiniams vartotojams buvo patiekta 24 792,6 MWh (2 131,8 tne) šilumos energijos, iš šio kiekio namų ūkiams – 14 545,7 MWh (1 250,7 tne), visuomeninės paskirties pastatams – 10 246,9 MWh (881,1 tne), gyvenamiesiems pastatams, skirtiems įvairioms socialinėms grupėms bei pramonės ir verslo įmonių pastatams CŠT šilumos energija netiekta. 2025 m. nuostoliai šilumos tinkluose bei suvartojimas savoms reikmėms sudarė apie 7041 MWh arba apie 22,1 proc.

2.5 lentelė. CŠT tiekiamos šilumos 2025 m. suvartotos energijos rodikliai pagal vartotojus

Pastatų kategorija	Visi vertinami pastatai		Pastatai, kuriems centralizuotai tiekama šilumos energija		Pastatų šildomo ploto dalis iš CŠT, proc.	CŠT tiekiamos suvartotos energijos kiekis 2025 m., MWh	Perskaičiuota į tonas naftos ekvivalento
	Skaičius, vnt.	Plotas, m²	Skaičius, vnt.	Plotas, m²			
1-2 butų gyvenamieji namai	10 475	1 067 977	7	1 250	0,12	66,8	5,7
3 ir daugiau butų (daugiabučiai) gyvenamieji namai	397	266 874	99	108 450	40,6	14 478,9	1 245,0
Gyvenamieji pastatai įvairioms soc. grupėms	16	19 230	-	-	-	-	-
Visuomeninės paskirties pastatai	10 801	1 310 829	44	85 096	6,5	10 246,9	881,1
Pramonės ir verslo įmonių pastatai	770	368 154	-	-	-	-	-
IŠ VISO	22 459	3 033 064	150	194 796	6,4	24 792,6	2 131,8

Šaltinis: UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“ ir UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“, 2026 m., parengta konsultanto

2.1.2. Duomenys apie šilumos energijos vartotojus, kurie šiluma apsirūpina decentralizuotai

Šilumos energijos gamyba savivaldybės įstaigų ir įmonių katilinėse

Šalčininkų rajono savivaldybės duomenimis, savivaldybėje šilumos energija daliai savivaldybės įstaigų, įmonių ar jų filialų tiekama centralizuotai ir dalis apsirūpina individualiai. Individualiai apsirūpinančios šiluma įstaigos ir įmonės šilumos gamybai naudoja biokurą (skiedra, malkos, granulės, medžio briketai), šilumos siurblius, anglis, gamtines dujas bei elektrą. Savivaldybės įstaigoms, įmonėms bei organizacijoms buvo išsiųsti klausimynai apie suvartojamą šilumos ir elektros energiją bei iš kokių šaltinių tą energiją jos gauna. Apibendrinti duomenys apie suvartojamą energiją šildymui pateikiami 2.6 lentelėje.

2.6 lentelė. Šilumos energijos gamyba savivaldybės įstaigų ir įmonių nuosavose katilinėse 2025 m. pagal kuro rūšis

Kuro rūšis	Šildomas plotas, m ²	2025 m. suvartotas šilumos kiekis, MWh	2025 m. suvartotas šilumos kiekis, tne	Balansas, proc.
Biokuras (skiedra, malkos, granulės, medžio briketai)	5 728,0	1 013,3	87,1	17,41
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbLIAI)	2 646,1	143,7	12,4	2,47
Anglis	9 052,4	1 482,0	127,4	25,46
Gamtinės dujos	4303,7	3 182,3	273,6	54,66
Elektra*	129,5	0,21	0,02	-
IŠ VISO	21 859,7	5 821,5	500,6	100

* - įstaigose nėra atskiros apskaitos, todėl iš esmės nustatyti suvartojimo nėra galimybių

Šaltinis: Šalčininkų rajono savivaldybės įmonių bei įstaigų duomenys, 2026 m.

Matyti, kad didžioji dalis (apie 54,7 proc.) energijos poreikio savivaldybės įstaigų ir valdomų įmonių pastatų decentralizuotam šildymui buvo gaunama iš gamtinių dujų.

Šilumos vartojimas namų ūkiuose, neprijungtuose prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklo

Individualiai apsirūpinančių šilumos energija namų ūkių skaičius vertinamas kaip skirtumas tarp visų tos paskirties namų tipų savivaldybėje ir gaunančių CŠT paslaugą. Namų ūkiuose naudojamų šildymo prietaisų ir jų pagaminamos energijos apskaita nėra vykdoma, todėl patikimų duomenų apie energijos suvartojimą prie CŠT tinklo neprijungtuose namų ūkiuose savivaldybių lygiu nėra. Šių namų ūkių šilumos energijos suvartojimo apimtys įvertintos pagal visos Lietuvos CŠT įmonių namų ūkio sektoriui (daugiabučiams ir individualiems namams) tiekiamos šilumos sąnaudų 2022–2023 m. vidurkį, kuris lygus 129 kWh/ kv. m per metus¹.

Kadangi >99 proc. Lietuvos gyventojams tiekiamos šilumos iš CŠT tinklo tenka daugiabučiams ir tik <1 proc. – 1-2 būtų gyvenamiesiems namams, apskaičiuotasis santykinis šilumos sąnaudų vidurkis atspindi šilumos suvartojimą daugiabučiuose namuose. Individualiuose namuose santykinės šilumos sąnaudos paprastai didesnės, todėl, vertinant šilumos poreikį šildymui ir neturint tikslesnių duomenų, daroma prielaida, kad suvartojimas yra 20 proc. didesnis, lyginant su daugiabučiais, ir sudaro 155 kWh/kv. m per metus.

¹ Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus 2023 m. apžvalga (<https://lsta.lt/silumos-ukis/zurnalas-silumine-technika/>)

Šis rodiklis apima šilumos sąnaudas šildymui, karšto vandens ruošimui bei cirkuliacijai. Energijos poreikis karšto vandens ruošimui įvertinamas atžvelgiant į statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ standartines pastatų rodiklių vertes pastatų energinio naudingumo skaičiavimui. Priimama, kad metinis energijos poreikis karštam vandeniui gyvenamosios paskirties 1-2 butų pastatuose yra 10 kWh/kv. m, o daugiabučiuose ir namuose įvairioms soc. grupėms – 20 kWh/kv. m.

Pagal Nekilnojamojo turto kadastro ir registro duomenis ir CŠT įmonių pateiktą informaciją, Šalčininkų rajono savivaldybėje prie CŠT tinklų neprijungtų namų ūkių šildomas plotas sudaro²: 1-2 butų gyvenamųjų namų – 853 382 kv. m, daugiabučių namų – 142 582 kv. m ir gyvenamųjų namų įvairioms soc. grupėms – 17 307 kv. m, iš viso – 1 013 270 kv. m. Atitinkamai apskaičiuota, kad prie CŠT tinklų neprijungtuose pastatuose energijos poreikis patalpų šildymui namų ūkiuose sudaro 152 900 MWh, karštam vandeniui 11 732 MWh, bendrai – 164 631 MWh (14 156 tne).

2.7 lentelė. Prie CŠT tinklų neprijungtų namų ūkių suvartojama energija

Pastatų kategorija	Prie CŠT tinklų neprijungtų namų ūkių skaičius		Suvartojama energija šildymui		Suvartojama energija karštam vandeniui		Suvartojama energija šildymui ir karštam vandeniui	
	Skaičius vnt.	Šildomas plotas, kv.m	Įvertis kWh/kv.m	Energija MWh	Įvertis kWh/kv.m	Energija MWh	MWh	Tne
1-2 butų gyvenamieji namai	10468	853 382	155	132 274	10	8 534	140 808	12 107
3 ir daugiau butų (daugiabučiai) gyvenamieji namai	298	142 582	129	18 393	20	2 852	21 245	1 827
Gyvenamieji pastatai įvairioms soc. grupėms	16	17 307	129	2 233	20	346	2 579	222
IŠ VISO	10782	1 013 270	-	152 900	-	11 732	164 631	14 156

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Pagal Lietuvos duomenų agentūros duomenis, šalies namų ūkiuose šilumos energijai gaminti dažniausiai naudojamas medienos kuras, gamtinės dujos, elektros energija, anglis ir durpės, naftos produktai (žr. 2.8 lentelę). Šioje lentelėje apskaičiuotas procentinis atitinkamų kuro rūšių panaudojimo šildymui ir karštam vandeniui balansas, nevertinant šiluminės energijos (nes tai yra centralizuotai tiekama šilumos energija, apskaičiuota 2.1.1 skyrelyje). Šios prielaidos bus panaudotos tolimesniems skaičiavimams, apskaičiuojant šilumos vartojimą namų ūkiuose, neprijungtuose prie CŠT.

² Apskaičiuota darant prielaidą, kad šildomas plotas daugiabučiuose namuose sudaro 90 proc., 1-2 butų individualiuose namuose – 80 proc. bendrojo ploto, o namuose socialinėms grupėms – 80 proc. bendrojo ploto.

2.8 lentelė. Kuro ir energijos suvartojimas namų ūkiuose Lietuvoje 2025 m.

Kuro ir energijos rūšis	Bendras vartojimas		Vartojimas šildymui ir karštam vandeniui		Vartojimo balansas šildymui ir karštam vandeniui be šiluminės energijos*, proc.
	GWh	proc.	GWh	proc.	
Anglis, durpės	240,7	1,3	237,3	98,6	2,4
Gamtinės dujos	2 112,0	11,3	1 474,7	69,8	15,2
Suskystintos naftos dujos	507,1	2,7	47,7	9,4	0,5
Skystasis kuras	318,7	1,7	318,7	100,0	3,3
Biokuras (mediena ir kurui skirtos medienos atliekos, kt.)	5 584,7	29,8	5 427,7	97,2	55,9
Elektros energija	3 148,2	16,8	596,6	19,0	6,1
Šiluminė energija	5 194,0	27,7	5 194,0	100,0	*
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbLIAI)	1 614,2	8,6	3 009,8	100,0	16,6
IŠ VISO	18 719,6	-	14 910,8	-	100

* Šiluminė energija nevertinama, nes tai CŠT energija, kuri jau suskaičiuota

Šaltinis: Lietuvos duomenų agentūra, 2026 m.

Neturint statistinių duomenų apie individualaus šildymo būdą gyvenamuosiuose pastatuose savivaldybėje, naudojamų kuro rūšių balansas sudarytas atsižvelgiant į Lietuvos duomenų agentūros 2026 m. informaciją apie bendrąjį kuro ir energijos suvartojimą namų ūkiuose bei suvartojimą konkrečiai šildymui ir karštam vandeniui. Pagal 2.8 lentelėje išvestas kuro proporcijas, apskaičiuotos energijos sąnaudos prie CŠT tinklo neprijungtuose namų ūkiuose 2.9 lentelėje.

2.9 lentelė. Energijos sąnaudos šildymui ir karštam vandeniui namų ūkiuose, neprijungtuose prie CŠT

Energijos išteklių rūšis	Bendros energijos sąnaudos, tne
Anglis, durpės	345,6
Gamtinės dujos	2 148,4
Suskystintos naftos dujos	69,5
Skystasis kuras	464,2
Biokuras (mediena ir kurui skirtos medienos atliekos, kt.)	7 907,2
Elektros energija	869,2
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbLIAI)	2 351,7
IŠ VISO	14 155,8

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

2.2. Elektros energijos suvartojimas savivaldybėje

Duomenis apie elektros energetikos sektorių Lietuvoje bei savivaldybėse kaupia Lietuvos energetikos agentūra (toliau – ENA)³. Remiantis ENA pateikiama informacija 2025 m. Šalčininkų rajono savivaldybėje bendras elektros energijos suvartojimas siekė 51 494 MWh (4 427,7 tne). Remiantis Lietuvos duomenų agentūros duomenimis apie elektros vartojimą pagal vartotojų rūšį (namų ūkiai, pramonės sektorius, visuomeninis ir paslaugų sektorius), apskaičiuota elektros energijos dalis tenkanti kiekvienai vartotojų rūšiai.

2.10 lentelė. Elektros energijos suvartojimas savivaldybėje pagal vartotojus, 2025 m.

Vartotojų rūšis/tipas	Suvartotos el. energijos kiekis, 2025 m.		El. energijos suvartojimo balansas
	MWh	Tne	
Namų ūkiai	15 688	1 349,0	30,5%
Pramonė	18 036	1 550,8	35,0%
Kita (paslaugų sektorius)	17 770	1 528,0	34,5%
IŠ VISO	51 494	4 427,7	100,0%

Šaltinis: ENA ir Lietuvos duomenų agentūra. Sudaryta autorių, 2026 m.

Apklauskos būdu surinkti duomenys apie savivaldybės įstaigose ir kontroliuojamose įmonėse suvartojamą elektros energijos kiekį parodė, kad 2025 m. suvartota 5 722,8 MWh (492,1 tne). Tai sudarė apie 11,1 proc. nuo visos savivaldybėje suvartotos el. energijos.

2.3. Dujų suvartojimas savivaldybėje

Gamtinių dujų paskirstymo tinklus Šalčininkų rajono savivaldybėje eksploatuoja AB „ESO“. Duomenys apie dujų suvartojimą savivaldybėje pateikiami remiantis Lietuvos atvirų duomenų portalo (toliau – ADP)⁴ informacija. ADP duomenys išskiriami tik pagal namų ūkius (buitinius vartotojus) ir likusius (komercinius) vartotojus. Gamtinių dujų dalis tenkanti pramonės ir verslo bei paslaugų sektoriams įvertinta pagal Lietuvos duomenų agentūros pateikiamą gamtinių dujų suvartojimo pasiskirstymą pagal sektorius.

2.11 lentelė. Bendras dujų suvartojimas savivaldybėje pagal vartotojus 2025 m.

Vartotojų rūšis/tipas	Suvartotos el. energijos kiekis, 2025 m.		El. energijos suvartojimo balansas, proc.
	MWh	Tne	
Namų ūkiai	6 035,4	518,9	28,0
Pramonė	8 461,2	727,5	39,3
Kita (paslaugų sektorius)	7 053,0	606,4	32,7
IŠ VISO	21 549,5	1 852,9	100

Šaltinis: ADP ir Lietuvos duomenų agentūra. Sudaryta autorių, 2026 m.

Apklauskos būdu surinkti duomenys apie savivaldybės įstaigose ir kontroliuojamose įmonėse (išskyrus šiluma apsirūpinančias centralizuotai) suvartojamą gamtinių dujų energijos kiekį parodė, kad 2025 m.

³ <https://www.ena.lt/sav-aie-planai-apiduomenys/>

⁴ <https://data.gov.lt/>

suvartota 3 182,3 MWh (273,6 tne). Tai sudarė apie 14,8 proc. nuo visos savivaldybėje suvartotos gamtinių dujų energijos.

Daroma prielaida, kad dujų nuostoliai sudaro 10 proc. suvartotų dujų kiekio, ir taip apskaičiuojamas bendras pagamintų dujų kiekis Šalčininkų rajono savivaldybėje (MWh) ir perskaičiuojamas į naftos ekvivalentą (tne).

2.12 lentelė. Bendras pagamintas dujų kiekis (su 10 proc. nuostolių) pagal vartotojus savivaldybėje 2025 m.

Vartotojų rūšis/tipas	Suvartotos el. energijos kiekis, 2025 m.	
	MWh	Tne
Namų ūkiai	6 706,0	576,6
Pramonė	9 401,3	808,4
Kita (paslaugų sektorius)	7 836,6	673,8
IŠ VISO	23 943,9	2 058,8

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

2.4. Transportas

Šalčininkų rajono savivaldybėje keleivių pervežimas organizuojamas tiek viešojo transporto, tiek privačių įmonių teikiamų paslaugų pagrindu.

Šalčininkų rajono savivaldybėje keleivių vežimo paslaugos užtikrinamos organizuojant tiek vietinius, tiek tarpmiestinius maršrutus. Viešojo transporto paslaugas teikia UAB „Šalčininkų autobusų parkas“, taip pat dalį keleivių pervežimo paslaugų užtikrina privačios įmonės. UAB „Šalčininkų autobusų parkas“ viešajai keleivių vežimo paslaugai teikti 2025 metais naudojo 46 autobusus: 33 dyzelinių M3 kategorijos, 7 dyzelinius M2 kategorijos, 5 dyzelinius M1 kategorijos ir 1 elektrinį M3 kategorijos.

Pagal VĮ Regitra duomenis Šalčininkų rajono savivaldybėje 2026 m. sausio 1 d. buvo registruota 26 540 transporto priemonių. Iš jų 3 146 (11,9 proc.) varomos benzinu, 18 727 (70,6 proc.) dyzelinu, 679 (2,6 proc.) varomos elektra ar dalinai elektra (iš jų 106 (0,4 proc.) gryniesi elektromobiliai), 469 (1,8 proc.) kitomis kuro rūšimis ir 3519 (13,3 proc.) nenurodyta kuro rūšis.

Autobusai per 2025 m. sunaudojo apie 429 t dyzelino ir apie 31,1 MWh elektros energijos.

Savivaldybėje numatyta elektromobilių įkrovimo infrastruktūra, tačiau ji vystoma lėtai. Elektromobilių įkrovimui Šalčininkų rajono savivaldybė su LR susisiekimo ministerija suderino iki 2030 m. numatomos įrengti viešai prieinamos įkrovimo infrastruktūros planą. Remiantis šiuo planu turės būti įrengtos 7 viešosios krovimo stotelės (14 įkrovimo prieigų).

Remiantis AB „Via Lietuva“ duomenimis⁵ Šalčininkų rajono savivaldybėje 2026 m. liepos pradžioje buvo įrengtos 3 viešos ar pusiau viešos elektromobilių krovimo stotelės (8 įkrovimo prieigos). Visos krovimo prieigos iki 49 kW perduodamos galios.

⁵ <https://ev.vialietuva.lt/#map>

Be elektros energijos alternatyvieji degalai gali būti: sintetiniai degalai ir parafininis kuras, vandenilis, suslėgtos ir suskystintos gamtinės dujos, biodujos. Šiuo metu Šalčininkų rajono savivaldybėje nėra ir remiantis savivaldybės administracijos apklausos informacija šios infrastruktūros diegimas neplanuojamas.

Tarp Šalčininkų rajono savivaldybės administracijai ir savivaldybės įmonėms ir įstaigoms priklausančių transporto priemonių vyrauja dyzeline varomas transportas.

2.13 lentelė. Šalčininkų rajono savivaldybės įmonių ir įstaigų transporto priemonių skaičius

Transporto priemonės rūšis	Transporto priemonių skaičius			
	Benzinas	Dyzelinas	SND/GD (suskystintos naftos/ gamtinės dujos)	Elektra
Lengvieji automobiliai	37	32	0	1
Mikroautobusai	0	17	0	0
Autobusai	0	35	0	1
Mokykliniai autobusai	0	22	0	0
Specialios paskirties transporto priemonės	5	14	0	0
Krovininiai automobiliai/Traktoriai	0	22	0	0
IŠ VISO	42	142	0	2
Balansas	22,6 %	76,3 %	0%	1,1 %

Šaltinis: Šalčininkų rajono savivaldybės įmonių ir įstaigų duomenys, 2026 m.

III skyrius. Galutinis energijos suvartojimas savivaldybėje

Galutinis energijos suvartojimas savivaldybėje vertinamas pagal transporto, pramonės ir verslo, namų ūkių ir paslaugų sektorius.

3.1. Galutinis energijos suvartojimas transporto sektoriuje

Remiantis Lietuvos duomenų agentūros informacija valstybinių (magistralinių ir rajoninių) kelių ilgis Lietuvoje 2025 m. pabaigoje buvo 21 183 km. Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje bendras valstybinės (krašto) kelių ilgis siekia 455 km. Remiantis AB „Via Lietuva“ informacija⁶ 2025 m. šalies ir Šalčininkų rajono savivaldybės valstybiniuose krašto keliuose buvo užfiksuoti vidutinio metinio paros eismo intensyvumo rodikliai, kurie pateikiami 3.1 lentelėje.

3.1 lentelė. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, aut./parą, 2025 m.

Kategorija	VMPEI 2025 m.
Magistralinis kelias A15	5654
Krašto kelias Nr. 104	1093
Krašto kelias Nr. 105	1261
Krašto kelias Nr. 126	1521
Krašto kelias Nr. 127	2571
Krašto kelias Nr. 176	964
Krašto kelias Nr. 202	5183
IŠ VISO	18 247

Šaltinis: AB „Via Lietuva“.

Bendras transporto priemonių suvartotas degalų kiekis savivaldybėje įvertintas atsižvelgiant į vidutinio metinio paros eismo intensyvumo valstybinės reikšmės keliuose duomenis, kurie pateikti 3.1 lentelėje bei Valstybės duomenų agentūros duomenis apie kuro suvartojimą Lietuvoje 2025 m.

3.2 lentelė. Kuro energijos suvartojimas kelių transporte Lietuvoje ir savivaldybėje, 2025 m.

Kategorija	Benzinas	Dyzelinas	SND	Bioetanolis	Biodyzelinas	SGD	Viso
Degalų sąnaudos Lietuvoje, tūkst. tne	371,0	1 430,7	90,1	26,8	101,9	13,6	2 034,1
Dalis bendrame balanse, proc.	18,2%	70,3%	4,4%	1,3%	5,0%	0,7%	100,0%
Degalų sąnaudos savivaldybėje, tne	269,0	1 037,2	65,3	19,4	73,9	9,9	1 474,6

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis, 2026 m.

Remiantis 2.4 skyrelyje pateikiamais duomenimis bei Lietuvos duomenų agentūros duomenimis, apskaičiuojama pagal proporcijas Šalčininkų rajono savivaldybėje suvartojama elektromobilių elektros energija 2025 m.

⁶ <https://vialietuva.lt/eismo-intensyvumas>

3.3 lentelė. Elektromobilių sunaudojama elektros energija Lietuvoje ir savivaldybėje, 2025 m.

Kategorija	Lietuvos Respublika	Šalčininkų rajono savivaldybė
Elektromobilių skaičius, vnt.*	164 951	129
Suvartojama elektros energija, tne	9 900,0	7,7

* kartu su hibridiniais

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VI „Regitra“ ir Lietuvos duomenų agentūros duomenis, 2026 m.

Savivaldybės įmonių ir įstaigų transporto priemonių 2025 m. suvartotų degalų kiekis (pagal rūšis), perskaičiuotas į tne, pateiktas 3.4 lentelėje (informacija gauta iš pateiktų klausimynų).

3.4 lentelė. Kuro energijos suvartojimas savivaldybės įstaigose 2025 m., tne

Degalų sąnaudos	Benzinas	Dyzelinas	SND	Elektros ener.	Viso
Tne	42,6	619,5	-	2,7	664,8
Proc.	6,4	93,2	-	0,4	100

Šaltinis: Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos, įstaigų ir organizacijų duomenys, 2026 m.

Savivaldybės įstaigų ir kontroliuojamų įmonių transporte daugiausia sunaudojama dyzelino, iš kurio apie 66,5 proc. sunaudojo UAB „Šalčininkų autobusų parkas“.

Apibendrinus visus duomenis, galutiniai transporto sektoriuje suvartojamos energijos kiekiai pateikti 3.5 lentelėje. Galutinis energijos suvartojimas transporto sektoriuje Šalčininkų rajono savivaldybėje siekia 2 147,1 tne, kurio didžioji dalis gaunamas naudojant dyzeliną (77,4 proc.) ir benziną (14,6 proc.), 0,1 proc. energijos transporto sektoriuje gaunama iš elektros energijos, 4,4 proc. – iš bioetanolio arba biodyzelino.

3.5 lentelė. Galutinis energijos vartojimas kelių transporte pagal kuro/energijos rūšis, tne

Kuro rūšis	Pagal TP eismo intensyvumo rodiklius, tne	Savivaldybės įstaigos, tne	Iš viso, tne
Benzinas	269,0	42,6	311,5
Dyzelinas	1 037,2	619,5	1 656,7
SND	65,3	-	65,3
Bioetanolis	19,4	-	19,4
Biodyzelinas	73,9	-	73,9
SGD	9,9	-	9,9
Elektros energija	7,7	2,7	10,4
IŠ VISO	1 482,4	664,8	2 147,1

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

3.2. Galutinis energijos suvartojimas pramonėje ir verslo įmonėse

Vertinant galutinį šilumos energijos suvartojimą pramonės ir verslo sektoriuje, laikoma, kad šie šiluma apsirūpina dviem būdais – iš CŠT tinklų ir degindami įvairų kurą individualiuose šildymo įrenginiuose.

Šalčininkų rajono savivaldybėje pramonės ir verslo įmonės šilumos energija apsirūpina pačios. Pramonės ir verslo įmonių plotas – 368 154 kv. m. Šių įmonių pastatų šilumos energijos suvartojimo apimtys įvertintos pagal namų ūkio sektoriui (daugiabučiams) tiekiamos šilumos sąnaudų 2022-2023 m. vidurkį, kuris lygus 129 kWh/kv. m, darant prielaidą, kad pramonės įmonėms apšildyti reikia ne daugiau kaip 50 proc. šio kiekio (pramonės įmonėse didelė dalis pastatų plotų yra sandėliai, garažai, kurie dažnai nėra šildomi ir pan.),

t.y. 64,5 kWh/m². Gauname, kad bendras pramonės įmonių suvartojamos šiluminės energijos kiekis siekia apie 23 745,9 MWh (2041,8 tne).

Kadangi statistinių duomenų apie savivaldybėje naudojamų kuro rūšių balansą pramonės ir verslo įmonėse nėra, jis vertinamas pagal Lietuvos duomenų agentūros informaciją bendrą Lietuvos mastu šiam sektoriui. Vertinama, kad biudujos savivaldybėje nenaudojamos, nes savivaldybėje nėra biudujų gamintojų. Šis energijos kiekis priskiriamas prie gamtinių dujų dėl gerai išvystyto jų tinklo.

Atlikus skaičiavimus nustatytas pramonės ir verslo sektoriaus įmonių šilumos energijos poreikis.

3.6 lentelė. Šilumos energijos suvartojimas pramonės ir verslo sektoriuje, tne

Kuro rūšis	Šilumos energija, tne 2025 m.
Biokuras	131,0
Gamtinės dujos	228,2
Suskystintos naftos dujos	14,2
Anglis	45,5
IŠ VISO	418,9

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis, 2026 m.

Bendras galutinis energijos vartojimas pramonės ir verslo įmonėse 2025 m. sudarė 1 969,7 tne.

3.7 lentelė. Galutinis energijos vartojimas pramonėje ir verslo įmonėse pagal kuro/energijos rūšis, tne

Energijos išteklių rūšis	Suvartota energija, tne 2025 m.	Balansas
Biokuras	131,0	6,7%
Gamtinės dujos	228,2	11,6%
Suskystintos naftos dujos	14,2	0,7%
Anglis	45,5	2,3%
Elektros energija	1 550,8	78,7%
IŠ VISO	1 969,7	100,0%

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Atsižvelgus į savivaldybėje iš gamtinių dujų pagamintą energijos kiekį (2.12 lentelė), įvertintas galutinis pagamintos energijos kiekis.

3.8 lentelė. Galutinė energijos gamyba pramonės ir verslo sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne

Energijos išteklių rūšis	Pagaminta šilumos energija, tne 2025 m.	Nuostoliai, tne
Biokuras	131,0	-
Gamtinės dujos	808,4	580,2*
Suskystintos naftos dujos	14,2	-
Anglis	45,5	-
Elektros energija	1 550,8	-
IŠ VISO	2 549,9	580,2

* - apima ir dujų suvartojimą technologiniams poreikiams

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

3.3. Galutinis energijos suvartojimas namų ūkiuose

Vertinant galutinį šilumos energijos suvartojimą namų ūkių sektoriuje, laikoma, kad namų ūkiai šilumą apsirūpina dviem būdais – iš CŠT tinklų ir degindami įvairų kurą individualiuose šildymo įrenginiuose.

Šilumos energijos suvartojimas prie tinklo prijungtuose namų ūkiuose įvertintas 2.1.1 poskyryje, neprijungtuose prie CŠT – 2.1.2 skyrelyje. Pagal bendrą savivaldybėje CŠT naudojamą kuro balansą įvertinta CŠT tiekiamą šilumos energiją namų ūkiams.

3.9 lentelė. Iš CŠT tinklų tiekiamą šilumos energiją pagal energijos išteklių rūšis namų ūkių sektoriuje

Kuro rūšis	Suvartota šilumos energija, 2025 m.	
	MWh	tne
Gamtinės dujos	1 889,5	162,5
Dyzelinas (skystas kuras)	5,7	0,5
Biokuras	12 650,6	1 087,8
IŠ VISO	14 545,7	1 250,7

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Prie CŠT neprijungtų namų ūkių šilumos energijos suvartojimas savivaldybėje 2025 m. pateiktas 2.9 lentelėje.

Bendras galutinis šilumos energijos vartojimas namų ūkiuose 2025 m. sudarė 15 878,5 tne.

3.10 lentelė. Galutinis energijos vartojimas namų ūkių sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne

Energijos išteklių rūšis	Šilumos energija, tne 2025 m.	Balansas
Anglis, durpės (ne CŠT)	345,6	2,2%
Gamtinės dujos (CŠT)	162,5	1,0%
Gamtinės dujos (ne CŠT)	2 148,4	13,5%
Suskystintos dujos (ne CŠT)	69,5	0,4%
Skystas kuras (CŠT)	0,5	0,0%
Skystas kuras (ne CŠT)	464,2	2,9%
Biokuras (CŠT)	1 087,8	6,9%
Biokuras (ne CŠT)	7 907,2	49,8%
Elektros energija	1 341,2	8,4%
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai) (ne CŠT)	2 351,7	14,8%
IŠ VISO	15 878,5	100 %

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Atsižvelgus į CŠT nuostolius tinkluose ir savoms reikmėms, įvertintas pagamintos šilumos energijos kiekis.

3.11 lentelė. Galutinė energijos gamyba namų ūkių sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne

Energijos išteklių rūšis	Pagaminta šilumos energija, tne 2025 m.	Nuostoliai, tne
Anglis, durpės (ne CŠT)	345,6	-
Gamtinės dujos (CŠT)	208,6	46,1
Gamtinės dujos (ne CŠT)	2 148,4	-
Suskystintos dujos (ne CŠT)	69,5	-
Skystas kuras (CŠT)	0,6	0,1
Skystas kuras (ne CŠT)	464,2	-
Biokuras (CŠT)	1 396,7	308,9
Biokuras (ne CŠT)	7 907,2	-
Elektros energija	1 341,2	-
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai) (ne CŠT)	2 351,7	-
IŠ VISO	16 233,7	355,2

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

3.4. Galutinis energijos suvartojimas paslaugų sektoriuje

Vertinant galutinį šilumos energijos suvartojimą paslaugų sektoriuje, laikoma, kad šio sektoriaus pastatai šilumą apsirūpina dviem būdais – iš CŠT tinklų ir degindami įvairų kurą individualiuose šildymo įrenginiuose.

Šilumos energijos suvartojimas prie CŠT prijungtuose paslaugų sektoriaus pastatuose įvertintas 2.1.1 poskyryje.

Paslaugų sektoriui CŠT tiekiamas šilumos kiekis skaičiuojamas proporcingai pagal CŠT sunaudotą kuro balansą šilumos gamybai.

3.12 lentelė. Iš CŠT tinklų tiekiamas šilumos energija pagal energijos išteklių rūšis paslaugų sektoriuje

Kuro rūšis	Suvartota šilumos energija, 2025 m.	
	MWh	tne
Gamtinės dujos	1 331,0	114,4
Dyzelinas (skystas kuras)	4,0	0,3
Biokuras	8 911,9	766,3
IŠ VISO	10 246,9	881,1

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Prie CŠT neprijungtų visuomeninės paskirties ir paslaugų, kitų verslo įstaigų/ įmonių energijos suvartojimas apskaičiuotas, įvertinus savivaldybės įstaigoms bei įmonėms išsiųstų klausimynų duomenis.

Likusios dalies visuomeninės paskirties bei kitų paslaugų, kitų verslo įstaigų/ įmonių, neprijungtų prie CŠT, suvartota energija apskaičiuota pagal turimas proporcijas (gauname, kad likęs minėto sektoriaus pastatų plotas – 1 203 873 kv. m. Šių įstaigų ir įmonių pastatų šilumos energijos suvartojimo apimtys įvertintos pagal savivaldybės įstaigų suvartotos energijos kiekio 2025 m. vidurkį (pagal atitinkamas kuro rūšis), darant prielaidą, kad likusiems visuomeninės paskirties pastatams apšildyti reikia ne daugiau kaip 50 proc. šio kiekio.

3.13 lentelė. Prie CŠT neprijungtų pastatų suvartotos energijos kiekis paslaugų sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne

Energijos išteklių rūšis	Šildomas plotas Savivaldybės įstaigose ir įmonėse, kv.m	proc.	Suvartotas energijos kiekis savivaldybės įstaigose ir įmonėse 2025 m., tne	Į klausimyną neįtrauktų (arba tų, iš kurių nebuvo gauti duomenys) visuomeninės paskirties pastatų šildomas plotas, kv. m	Į klausimyną neįtrauktų (arba tų, iš kurių nebuvo gauti duomenys) visuomeninės paskirties pastatų suvartotas šilumos energijos kiekis, tne
Biokuras (mediena ir kurui skirtos medienos atliekos, kt.)	5 728	26,2%	87,13	315 459	2 399,2
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai)	2 646	12,1%	12,36	145 725	340,2
Anglis, durpės	9 052	41,4%	127,43	498 542	3 509,0
Gamtinės dujos	4 304	19,7%	273,63	237 015	55,9
Elektros energija	129	0,6%	0,02	7 131	1 525,2
IŠ VISO	21 860	100%	500,6	1 203 873	7 829,6

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Atlikę skaičiavimus gauname, kad bendras galutinis šilumos energijos vartojimas paslaugų ir verslo sektoriuje 2025 m. sudarė 4 503,9 tne.

3.14 lentelė. Galutinis energijos vartojimas paslaugų sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne

Energijos išteklių rūšis	Šilumos energija, tne 2025 m.	Balansas
Biokuras (ne CŠT)	2 486,3	27,0%
Biokuras (CŠT)	766,3	8,3%
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai) (ne CŠT)	352,6	3,8%
Anglis durpės (ne CŠT)	3 636,4	39,5%
Gamtinės dujos (ne CŠT)	329,5	3,6%
Gamtinės dujos (CŠT)	114,4	1,2%
Elektros energija	1 525,3	16,6%
Skystasis kuras (CŠT)	0,3	0,0%
IŠ VISO	9211,2	100%

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Atsižvelgus į CŠT įmonės nuostolius tinkluose ir savoms reikmėms, įvertintas pagamintos šilumos energijos kiekis.

3.15 lentelė. Galutinė energijos gamyba namų ūkių sektoriuje pagal kuro/energijos rūšis, tne

Energijos išteklių rūšis	Pagaminta šilumos energija, tne 2025 m.	Nuostoliai, tne
Biokuras (ne CŠT)	2 486,3	-
Biokuras (CŠT)	983,9	217,6
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai) (ne CŠT)	352,6	-
Anglis durpės (ne CŠT)	3 636,4	-
Gamtinės dujos (ne CŠT)	329,5	-
Gamtinės dujos (CŠT)	147,0	32,5
Elektros energija	1 528,0	2,7
Skystasis kuras (CŠT)	0,4	0,1
IŠ VISO	9 464,1	252,8

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

3.5. Bendras galutinis energijos suvartojimas savivaldybėje

Sudarant bendrojo galutinio energijos suvartojimo Šalčininkų rajono savivaldybėje lentelę, pateikiami elektros energijos, šilumos, gaunamos iš CŠT tinklų, ir kuro sąnaudų individualiuose šildymo įrenginiuose kiekiai. Kuro sąnaudos individualiose katilinėse ir kituose šildymo įrenginiuose apskaičiuotos ankstesniuose skyriuose.

Galutinis energijos suvartojimas Šalčininkų rajono savivaldybėje 2025 m. buvo 30 394,8 tne.

3.16 lentelė. Galutinis energijos vartojimas savivaldybėje pagal kuro rūšis (atskirai išskiriant nuostolius), tne

Kategorija	Transportas	Pramonės ir verslo sektorius	Namų ūkiai	Paslaugų sektorius	Nuostoliai	Iš viso
Benzinas	311,51					311,5
Dyzelinas	1 656,72					1 656,7
SND	65,32	14,2	69,5			149,0
Bioetanolis	19,43					19,4
Biodyzelinas	73,87					73,9
SGD	9,86					9,9
Anglys ir durpės		45,5	345,6	3 636,4		4 027,5
Skystasis kuras			464,7	0,3	0,2	465,3
Biokuras (mediena)		131,0	8 995,0	3 252,6	526,5	12 905,1
Gamtinės dujos		228,2	2 310,8	444,0	658,8	3 641,8
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai)			2 351,7	352,6		2 704,3
Elektros energija	10,43	1 550,8	1 341,2	1 525,3	2,7	4 430,4
IŠ VISO	2 147,1	1 969,7	15 878,5	9 211,2	1 188,3	30 394,8

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Siekiant įvertinti galutinį energijos suvartojimą pagal vartojimo sektorius, nuostoliai buvo įskaičiuoti į bendrą sektorių energijos suvartojimą.

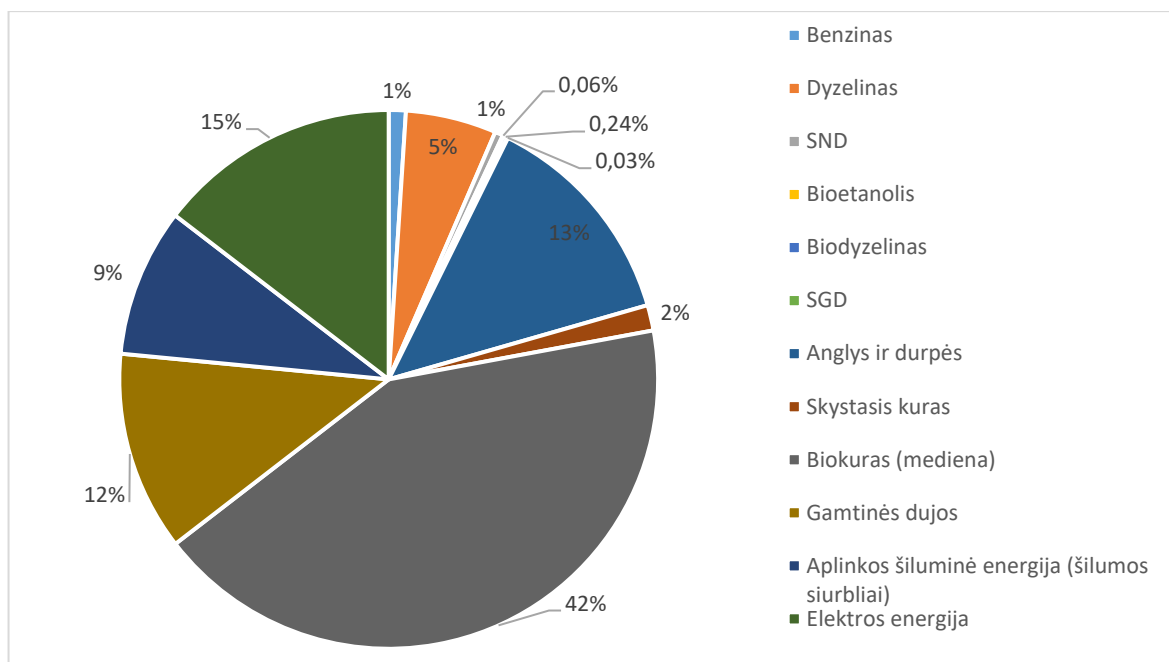
3.17 lentelė. Galutinis pagamintos energijos kiekis savivaldybėje (kartu su nuostoliais), tne

Kategorija	Transportas	Pramonės ir verslo sektorius	Namų ūkiai	Paslaugų sektorius	Iš viso
Benzinas	311,5	-	-	-	311,5
Dyzelinas	1 656,7	-	-	-	1 656,7
SND	65,3	14,2	69,5	-	149,0
Bioetanolis	19,4	-	-	-	19,4
Biodyzelinas	73,9	-	-	-	73,9
SGD	9,9	-	-	-	9,9
Anglys ir durpės	-	45,5	345,6	3 636,4	4 027,5
Skystasis kuras	-	-	464,9	0,4	465,3
Biokuras (mediena)	-	131,0	9 303,9	3 470,2	12 905,1
Gamtinės dujos	-	808,4	2 357,0	476,5	3 641,8
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbLIAI)	-	-	2 351,7	352,6	2 704,3
Elektros energija	10,4	1 550,8	1 341,2	1 528,0	4 430,4
IŠ VISO	2 147,1	2 549,9	16 233,7	9 464,1	30 394,8

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Lyginant su 2022 m. (AIE planu) bendras galutinis energijos poreikis savivaldybėje 2025 m. sumažėjo net 15 227,4 tne (33 proc.).

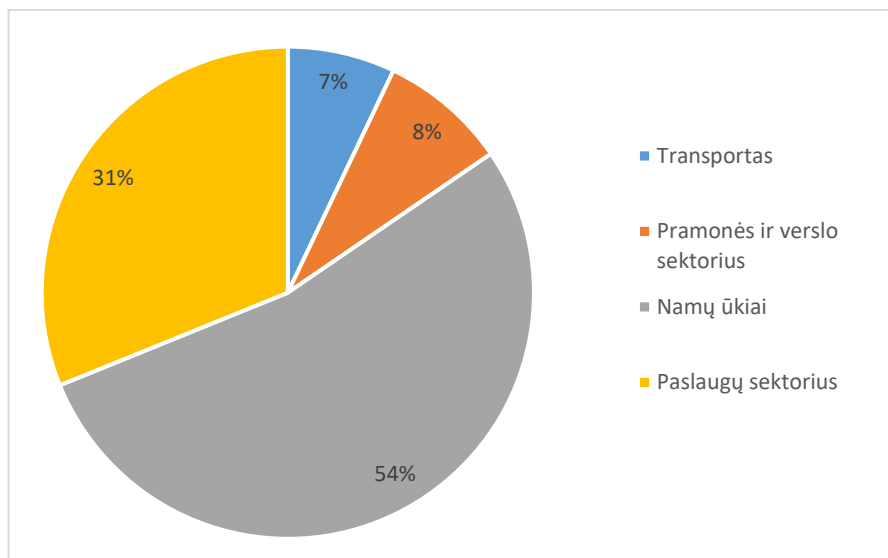
Vertinant kuro/energijos išteklių rūšių balansą, matome, kad daugiausiai energijos 2025 m. buvo suvartota iš biokuro (42,5 proc.), elektros energijos (14,6 proc.), anglies ir durpių (13,3 proc.) bei gamtinių dujų (12,0 proc.):

3.1 pav. Galutinis kuro/energijos rūšių balansas savivaldybėje, proc.

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Daugiausiai energijos išteklių savivaldybėje 2025 m. buvo suvartota namų ūkių sektoriuje (apie 54 proc. su nuostoliais), antroje vietoje – paslaugų sektorius (apie 31 proc. su nuostoliais), trečioje vietoje – pramonės ir verslo sektorius (apie 8 proc. su nuostoliais), ir paskutinėje – transporto sektorius (apie 7 proc. su nuostoliais).

3.2 pav. Galutinis energijos gamybos pasiskirstymas savivaldybėje pagal sektorius, proc.

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

IV skyrius. Atsinaujinančių išteklių energijos apimtys savivaldybėje

4.1. AIE naudojimas centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistemose

Duomenys apie CŠT katilinėse Šalčininkų rajono savivaldybėje naudojamo kuro pasiskirstymą pateikti 2.2.1 skyrelyje. Vertinant 2025 m. duomenis apie 87 proc. (AIE dalis) energijos centralizuotuose šilumos tinkluose buvo pagaminta naudojant biokurą. Tai sudarė 27 509,2 MWh (2 365,4 tne) energijos.

Nevertinant CŠT nuostolių, t.y. šiluminės energijos, pagamintos iš AIE, vartojimas pasiskirstė taip: namų ūkiuose sudarė 1 250,7 tne arba 58,7 proc. ir paslaugų sektoriuje 881,1 tne arba 41,3 proc.

4.2. Elektros energijos gamyba savivaldybėje iš AIE

Remiantis ENA duomenimis, Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijoje elektros energija iš AIE gaminama hidroenergijos įrenginiuose ir saulės šviesos elektrinėse.

4.1 lentelė. AIE pagamintos elektros energijos kiekis savivaldybėje 2025 m.

Kategorija	Pagamintos el. energijos kiekis, MWh	Pagamintos el. energijos kiekis, tne	Suminė įrengtoji galia, MW
Gamintojai:	942,1	81,0	16,966
biomasės įrenginiai	-	-	0,000
hidroenergijos įrenginiai	333,4	28,7	0,180
saulės energijos įrenginiai	608,7	52,3	16,786
vėjo energijos įrenginiai	-	-	0,000
Gaminantys vartotojai:	7 519,792	646,6	10,815
fiziniai asmenys	3 711,9	319,2	5,561
juridiniai asmenys	868,9	74,7	2,048
nutolę gaminantys vartotojai (fiziniai asmenys)	1 490,4	128,2	1,443
nutolę gaminantys vartotojai (juridiniai asmenys)	1 448,7	124,6	1,763
IŠ VISO	8 461,9	727,6	27,781

Šaltinis: ENA, 2026 m.

Savivaldybėje gamintojai 2025 m. pagamino 942,1 MWh (81,0 tne) elektros energijos. Tai sudarė apie 1,8 proc. bendro suvartoto elektros energijos kiekio savivaldybėje.

Savivaldybėje gaminantys vartotojai 2025 m. pagamino 7 519,8 MWh (646,6 tne) elektros energijos. Tai sudarė apie 14,6 proc. bendro suvartoto elektros energijos kiekio.

Iš viso gamintojai ir gaminantys vartotojai savivaldybėje 2025 m. pagamino 8 461,9 MWh (727,6 tne) elektros energijos. Tai sudarė apie 16,4 proc. bendro suvartoto elektros energijos kiekio savivaldybėje.

2025 m. pabaigoje elektros energijos gamintojų bendra instaliuota galia siekė 16,966 MW, o gaminančių vartotojų instaliuota 10,815 MW.

Šalčininkų rajono savivaldybėje ENA duomenimis 2025 m. pabaigoje buvo planuojamų 86,953 MW saulės elektrinių.

Elektros energijos gamybą (savo reikmėms ir/ar pardavimui) gali vystyti ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos. Remiantis VERT informacija⁷ 2026 m. liepos mėn. Šalčininkų rajono savivaldybėje nebuvo registruotų atsinaujinančių išteklių energijos ar piliečių energetinių bendrijų.

Remiantis Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos pateikta informacija, savivaldybė neturi nuosavybės teise priklausančių sklypų, kuriuose gali būti statomi ar įrengiami AIE bendrijų ar kitų asmenų energijos gamybos įrenginiai.

4.3. AEI naudojimas transporto sektoriuje

Energijos vartojimas transporto sektoriuje Šalčininkų rajono savivaldybėje pateiktas 3.5 lentelėje. Atsižvelgiant į 4.2 skyrelyje įvertintą informaciją, kad AIE dalis elektros energijos gamyboje 2025 m. siekė 16,4 proc. atitinkamai perskaičiuojama AIE elektros vartojime transporto sektoriuje.

Gauname, kad bioetanolio buvo suvartota 19,4 tne, biodyzelino – 73,9 tne, el. energijos – 1,7 tne. Bendras AIE suvartojimas 2025 m. sudarė 95,0 tne arba 4,4 proc. visos transporto sektoriuje suvartotos energijos.

4.2 lentelė. AEI apimtys transporto sektoriuje, tne

Kategorija	Transportas
Bioetanolis	19,4
Biodyzelinas	73,9
Elektros energija (iš AEI)	1,7
IŠ VISO:	95,0
AEI DALIS, proc.	4,4

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

4.4. AEI naudojimas pramonės ir verslo sektoriuje

Energijos vartojimas pramonės ir verslo sektoriuje Šalčininkų rajono savivaldybėje pateiktas 3.7 lentelėje. Atsižvelgiant į 4.2 skyrelyje įvertintą informaciją, kad AIE dalis elektros energijos gamyboje 2025 m. siekė 16,4 proc. atitinkamai perskaičiuojama AIE elektros vartojime.

Gauname, kad iš biokuro buvo pagaminta 131,0 tne, iš elektros energijos – 254,8 tne. Bendras AIE suvartojimas 2025 m. sudarė 385,8 tne arba 15,1 proc. visos pramonės ir verslo sektoriuje pagamintos energijos.

4.3 lentelė. AEI apimtys pramonės ir verslo sektoriuje, tne

Kategorija	Pramonės ir verslo sektorius
Biokuras	131,0
Elektros energija (iš AEI)	254,8
IŠ VISO:	385,8
AEI DALIS, proc.	15,1

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

⁷ <https://www.vert.lt/Puslapiai/bendra/Paslaugos/Pilieciu-energetikos-bendrijos-statuto-turetojas.aspx> ir <https://www.vert.lt/Puslapiai/bendra/Paslaugos/atsinaujinanciu-istekliu-energijos-bendriju-statuso-turetojais.aspx>

4.5. AEI naudojimas namų ūkių sektoriuje

Energijos vartojimas namų ūkių sektoriuje Šalčininkų rajono savivaldybėje pateiktas 3.11 lentelėje. Atsižvelgiant į 4.2 skyrelyje įvertintą informaciją, kad AIE dalis elektros energijos gamyboje 2025 m. siekė 16,4 proc. atitinkamai perskaičiuojama AIE elektros vartojime.

Gauname, kad iš biokuro buvo pagaminta 9 303,9 tne, iš aplinkos šiluminės energijos (šilumos siurbliai) – 2 351,7 tne, iš elektros energijos – 220,4 tne. Bendras AIE suvartojimas 2025 m. sudarė 11 876,0 tne arba 73,2 proc. visos namų ūkių sektoriuje pagamintos energijos.

4.4 lentelė. AEI apimtys namų ūkių sektoriuje, tne

Kategorija	Namų ūkių sektorius
Biokuras	9 303,9
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai)	2 351,7
Elektros energija (iš AEI)	220,4
IŠ VISO:	11 876,0
AEI DALIS, proc.	73,2

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

4.6. AEI naudojimas paslaugų sektoriuje

Energijos vartojimas paslaugų sektoriuje Šalčininkų rajono savivaldybėje pateiktas 3.15 lentelėje. Atsižvelgiant į 4.2 skyrelyje įvertintą informaciją, kad AIE dalis elektros energijos gamyboje 2025 m. siekė 16,4 proc. atitinkamai perskaičiuojama AIE elektros vartojime.

Gauname, kad iš biokuro buvo pagaminta 3 470,2 tne, iš aplinkos šiluminės energijos (šilumos siurbliai) – 352,6 tne, iš elektros energijos – 251,1 tne. Bendras AIE suvartojimas 2025 m. sudarė 4 073,9 tne arba 43,0 proc. visos paslaugų sektoriuje pagamintos energijos.

4.5 lentelė. AEI apimtys paslaugų ir verslo sektoriuje, tne

Kategorija	Paslaugų ir verslo sektorius
Biokuras (mediena)	3 470,2
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai)	352,6
Elektros energija (iš AEI)	251,1
IŠ VISO:	4 073,9
AEI DALIS, proc.	43,0

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

4.7. AEI sunaudojimo bendrajame galutinės energijos suvartojime nustatymas

Atsižvelgiant į bendrą galutinį energijos suvartojimą (3.16 lentelė) ir bendrą galutinę gamybą (3.17 lentelė) 2025 m. nustatytas ir galutinis 2025 m. iš AEI suvartotas bei pagamintas energijos kiekis. Galutinis AEI suvartojimas Šalčininkų rajono savivaldybėje siekė 15 903,7 tne, o gamyba – 16 430,7 tne.

4.6 lentelė. Galutinis energijos suvartojimas savivaldybėje iš AEI, tne

Kategorija	Transportas	Pramonės ir verslo sektorius	Namų ūkiai	Paslaugų sektorius	Nuostoliai	Iš viso
Bioetanolis	19,4	-	-	-	-	19,4
Biodyzelinas	73,9	-	-	-	-	73,9
Biokuras (mediena)	-	131,0	8 995,0	3 252,6	526,5	12 905,1
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai)	-	-	2 351,7	352,6	-	2 704,3
Elektros energija (iš AIE)	1,7	254,8	220,4	250,6	0,4	728,0
IŠ VISO:	95,0	385,8	11 567,0	3 855,9	527,0	16 430,7
AIE DALIS, proc.	4,4	19,6	72,8	41,9	44,3	54,1

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

4.7 lentelė. Galutinis iš AEI pagamintos energijos kiekis savivaldybėje (kartu su nuostoliais), tne

Kategorija	Transportas	Pramonės ir verslo sektorius	Namų ūkiai	Paslaugų sektorius	Iš viso
Bioetanolis	19,4	-	-	-	19,4
Biodyzelinas	73,9	-	-	-	73,9
Biokuras (mediena)	-	131,0	9 303,9	3 470,2	12 905,1
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai)	-	-	2 351,7	352,6	2 704,3
Elektros energija (iš AIE)	1,7	254,8	220,4	251,1	728,0
IŠ VISO:	95,0	385,8	11 876,0	4 073,9	16 430,7
AIE DALIS, proc.	4,4	15,1	73,2	43,0	54,1

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

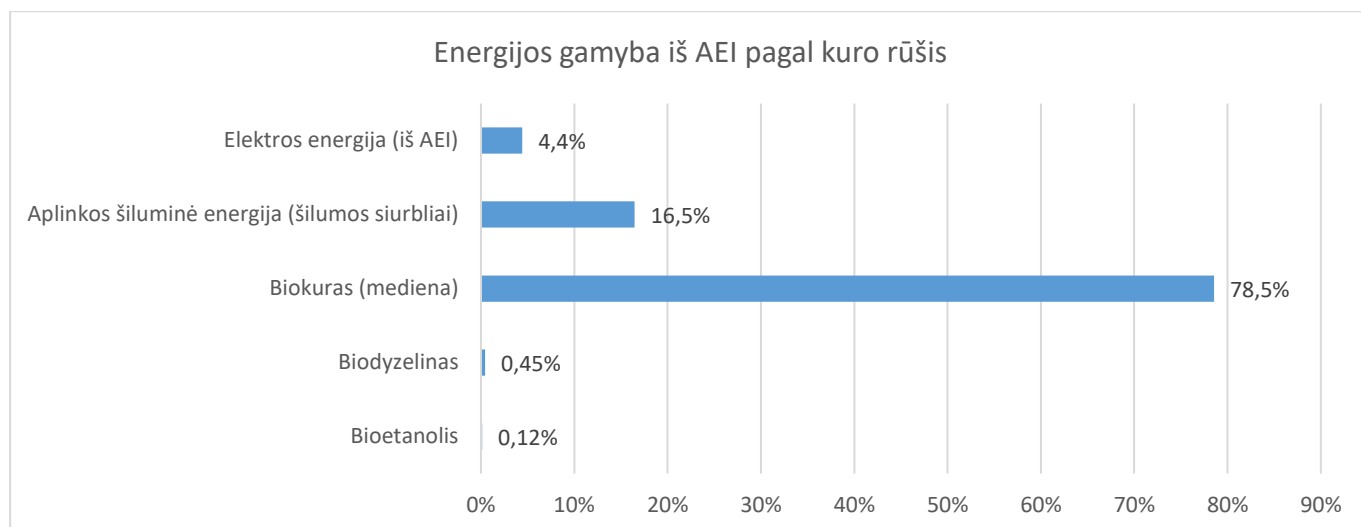
AEI dalis nuo galutinio bendro pagamintos energijos poreikio sudaro 54,1 proc. AEI dalies nuo bendro pagamintos energijos kiekio savivaldybėje pasiskirstymas pateiktas 4.8 lentelėje.

4.8 lentelė. AEI dalis nuo galutinio bendro pagamintos energijos poreikio

Kategorija	AEI dalis nuo galutinio bendro pagamintos energijos poreikio
Bioetanolis	0,06 %
Biodyzelinas	0,24 %
Biokuras (mediena)	42,46 %
Aplinkos šiluminė energija (šilumos siurbliai)	8,90%
Elektros energija (iš AEI)	2,40 %

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

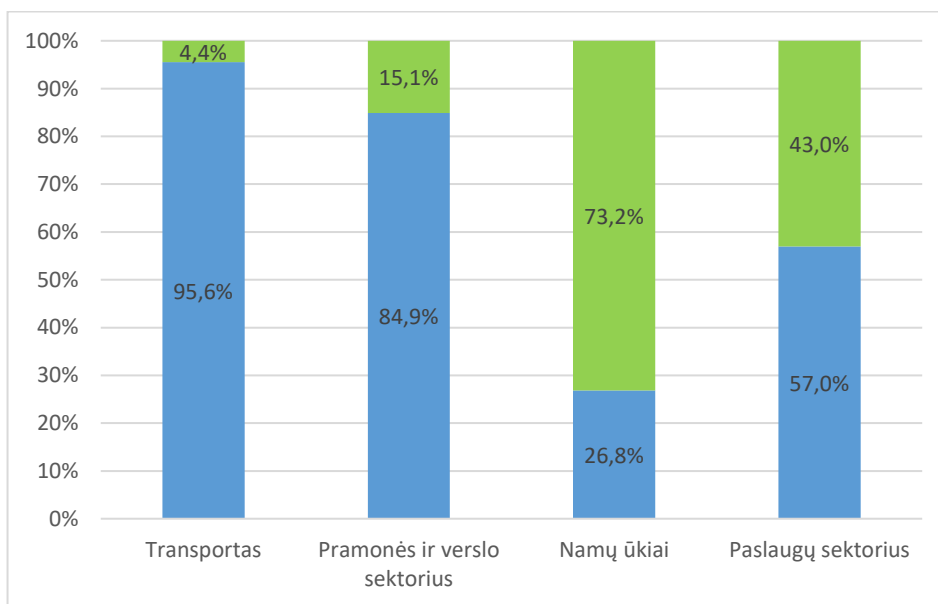
Daugiausia iš AEI pagaminama energijos naudojant biokurą – 42,5 proc.

4.1 pav. Energijos gamyba savivaldybėje iš AEI pagal kuro/energijos išteklių rūšis

Šaltinis: sudaryta autorių, 2026 m.

Aukščiausias iš AEI pagamintos energijos kiekis savivaldybėje yra namų ūkių sektoriuje (AEI dalis siekia 73,2 proc.), mažesnė dalis paslaugų bei pramonės ir verslo sektoriuose – atitinkamai 43,0 proc. ir 15,1 proc. Mažiausia dalis (4,4 proc.) – transporte.

4.2 pav. Energijos gamybos pasiskirstymas iš AEI ir ne iš AEI pagal sektorius, proc.

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

V skyrius. Siektino AIE dalies galutiniame vartojime rodiklio įvertinimas

AIE plane nustatyti tokie AIE naudojimo planiniai rodikliai:

5.1 lentelė. AIE naudojimo planiniai rodikliai

Planinis rodiklis	2021–2022	2023–2025	2026–2027	2028–2030
AIE dalis bendrame kuro balanse	31,0	41,3	51,6	61,8

Šaltinis: AIE planas

Atsižvelgiant į aukščiau AIE plano pažangos vertinime atliktus skaičiavimus, nustatyta, kad AIE dalis savivaldybėje nuo 31 proc. padidėjo 23,1 procentinio punkto ir 2025 m. pabaigai siekė 54,1 proc. Iš esmės tai lėmė sumažėję energetiniai poreikiai transporto bei pramonės sektoriuose, ženkliai sumažėjęs gamtinių dujų suvartojimas ir apie 6,5 karto išaugęs aplinkos šiluminės energijos (šilumos siurblių) energijos naudojimas.

AIE plane buvo nustatytos priemonės, siekiančios didesnės AIE dalies energijos vartojime. Atsižvelgiant į ENA pateiktus⁸ savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų vertinimo apibendrintus rezultatus papildytas/patikslintas priemonių planas.

5.2 lentelė. Nustatytų AIE priemonių siekimo pažanga

Eil. Nr.	Priemonė	Nustatytas rodiklis	Stebėsenos rodiklio reikšmė, 2025 m.	Lėšų poreikis, tūkst. Eur*	Finansavimo šaltinis
Priemonės, kurių poveikis tiesiogiai priskaičiuotas prie planinio rodiklio įgyvendinimo					
1.	Saulės kolektorių įrengimas ant savivaldybės pastatų stogų	1425 m ²	0 m ²	427,5	SB, VB, ES, kitos lėšos
2.	Šilumos siurblių įrengimas savivaldybės pastatuose	170 kW	170,5 kW	-	SB, VB, ES, kitos lėšos
3.	Fotomodulių įrengimas ant savivaldybės pastatų stogų	29,95 MW	0,192 MW	42 479	SB, VB, ES, kitos lėšos
4.	Saulės kolektorių, šilumos siurblių, biokuro katilų įrengimas namų ūkiuose, neprijungtuose prie CŠT	2307 namų ūkiai	n.d.	-	VB, ES, kitos lėšos
5.	Fotomodulių įrengimas namų ūkiuose (ant stogo ir saulės parkuose)	24,86 MW	5,04 MW	-	VB, ES, kitos lėšos
6.	Fotomodulių įrengimas savivaldybės įstaigose ir įmonėse (ant žemės ir saulės parkai)	0,7 MW	0 MW	999,2	SB, VB, ES, kitos lėšos
7.	Fotomodulių įrengimas paslaugų sektoriuje, išskyrus savivaldybės įstaigas ir įmones (įskaitant elektrines ant žemės ir saulės parkus)	5,1 MW	n.d.	-	VB, ES, kitos lėšos
8.	Elektra ar kitu netaršiu kuru varomos transporto	52 vnt. lengvųjų, 24 mikroautobusai	1 lengvasis, 1autobusas	13 485	SB, VB, ES, kitos lėšos

⁸ <https://www.ena.lt/sav-aie-planai-vertinimas/>

	priemonės savivaldybės įstaigose ir įmonėse	ir 16 mokyklinių autobusiukų			
9.	Saulės kolektorių, šilumos siurblių, biokuro katilų įrengimas paslaugų sektoriaus (išskyrus savivaldybės įstaigas ir įmones) pastatuose, neprijungtuose prie CŠT	15370,6 MWh/metus	n.d.	-	VB, ES, kitos lėšos
Priemonės, kurių poveikis planiniam rodikliui nevertintas					
10.	Bendros elektros ir šilumos gamybos CŠT sektoriuje plėtra, pirmenybę teikiant elektros energijos ir šilumos gamybai iš atsinaujinančių energijos išteklių	Parengti projektai/studijos	Parengtas dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planas	-	-
11.	Skatinimas gaminti elektros ir šilumos energiją naudojant saulės energiją (fotovoltinius modulių, kolektorių), šilumos siurblius, biokuro katilus	Skatinimo priemonių skaičius	1 kas metus	-	SB
12.	Savivaldybių pastatų atnaujinimas (modernizavimas)	Atnaujintų/Modernizuotų pastatų skaičius	*2022m. atnaujintas (modernizuotas) Jašiūnų seniūnijos pastatas, pasiekta D energinio naudingumo klasė. *2022m. atnaujintas (modernizuotas) Turgelių seniūnijos pastatas, pasiekta D energinio naudingumo klasė. *2023 m. atnaujintas Šalčininkų seniūnijos pastatas. Pasiekta B energinio naudingumo klasė. *2023 m. atnaujintas (modernizuotas) Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos pastatas, pasiekta C energinio naudingumo klasė. *2025 m. apšiltintas Šalčininkų rajono Kalesninkų seniūnijos pastatas, Parko g. 20, Kalesninkų k., Šalčininkų r. sav., pasiekta D energinio naudingumo klasė. *Atliktas UAB "Šalčininkų autobusų parko" pastato	1 533,5	SB, VB, ES, kitos lėšos

			kapitalinis remontas, pasiekta C energinio naudingumo klasė.		
13.	Vystyti infrastruktūrą pritaikytą alternatyvioms transporto rūšims	Įrengtų elektromobilių ar kito netaršaus kuro pasipildymo stotelės (vnt.)	*Privačia iniciatyva 2025 m. įrengtos viešos 6 elektromobilių įkrovimo prieigos (2 vnt. Dieveniškėse ir 4 vnt. Eišiškėse). *2024 m. Šalčininkų autobusų parko aikštelėje įrengta autobusų įkrovimo stotelė. *Šalčininkų PSPC įrengta elektromobilių įkrovimo stotelė.	100	SB, VB, ES, kitos lėšos
14.	Gatvių apšvietimo modernizavimas	Parengti projektai ir įrengti infrastruktūros objektai	n.d.	8 400	SB, VB, ES, kitos lėšos
15.	Saulės energijos panaudojimas gatvių, parkavimo aikštelių ir kt. viešų vietų apšvietimui	Parengti projektai ir įrengti infrastruktūros objektai	0	-	-
16.	Žaliųjų pirkimų taikymas viešuosiuose pirkimuose	Pirkimų skaičius	5158 vnt.	0	SB
17.	Vienartinės savivaldybės gyventojų informavimo akcijos	Parengtos ir įgyvendintos akcijos/renginiai	0	0	SB
18.	Skatinti gyventojus pasirinkti alternatyvias transporto rūšis arba skatinti naudotis viešuoju transportu	Informacija paviesta savivaldybės tinklalapyje	Edukaciniai filmai Šalčininkų rajono savivaldybė	0	SB
19.	Skatinti naudoti elektra varomas transporto priemones	Informacija paviesta savivaldybės tinklalapyje	Edukaciniai filmai Šalčininkų rajono savivaldybė	0	SB
20.	Informacijos apie valstybės ir savivaldybės paramos schemas, taikomas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui ir gamybai, parengimas ir viešas paskelbimas	Informacija paviesta savivaldybės tinklalapyje	0	0	SB
21.	Savivaldybės ir jai priklausančių įstaigų ir įmonių darbuotojų mokymai AIE platesnio panaudojimo klausimais	Apmokytų asmenų skaičius, mokymų skaičius	0	0	SB
22.	AIE bendrijų steigimo skatinimas	Įsteigtų bendrijų skaičius	0	-	-

SB – savivaldybės biudžetas, VB – valstybės biudžetas, ES – Europos sąjungos parama

** - lėšų poreikis iki 2030 m.*

Šaltinis: Sudaryta autorių pagal AIE planą, savivaldybės administracijos ir įstaigų bei įmonių informaciją, 2026 m.

Priemonės, kurių poveikis tiesiogiai priskaičiuotas prie planinio rodiklio įgyvendinimo

1 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį (iki 2026 m.) kolektorių ant savivaldybei priklausančių ir jos valdomų įstaigų pastatų stogų nebuvo įrengta. Atsižvelgiant, kad karštam vandeniui ruošti ir šildyti savivaldybės įstaigose bei įmonėse tik apie 20 proc. energijos buvo suvartota iš AIE, būtina įgyvendinti priemonės tikslus, kurie prisidėtų prie AIE dalies šildymo sektoriuje didinimo.

2 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį buvo įrengta 170,5 kW šilumos siurblių, nustatytas rodiklis pasiektas. Tačiau siūloma atnaujinant ar modernizuojant savivaldybės įstaigų ar įmonių pastatus, esant galimybei diegti šilumos siurblius.

3 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį ant savivaldybės įstaigų bei valdomų įmonių stogų buvo įrengta 0,192 MW saulės šviesos elektrinių. Tai sudarė tik 0,64 proc. numatyto rodiklio. Būtina aktyviau investuoti į priemonės rodiklių siekimą.

4 priemonė. Atsižvelgiant, kad savivaldybė tiesiogiai negali įtakoti šios priemonės rodiklio siekimo ir AIE dalis namų ūkiuose sudaro 73,2%, siūloma šios priemonės atsisakyti.

5 priemonė. Vadovaujantis ENA informacija, 2022 m. I kv. fizinių asmenų vietoje ir nutolusiose elektrinėse įrengtoji galia siekė 0,521 MW, o 2025 m. pabaigoje - 5,561 MW. Vadinasi pokytis siekė apie 5,04 MW. Priemonė įgyvendinama pasyviai. Atsižvelgiant, kad savivaldybė tiesiogiai negali įtakoti šios priemonės rodiklio siekimo, siūloma šios priemonės atsisakyti, tačiau labai aktyviai informuoti gyventojus apie saulės elektrinių teikiamą naudą.

6 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį savivaldybės įstaigose ar valdomose įmonėse nebuvo įrengta ar įsigyta saulės šviesos elektrinių ant žemės ar nutolusiuose parkuose. Atsižvelgiant, kad savivaldybės įstaigose ir valdomose įstaigose elektros energijos dalis iš AIE sudarė tik apie 5 proc. būtina aktyviau investuoti į priemonės rodiklių siekimą.

7 priemonė. Atsižvelgiant, kad savivaldybė tiesiogiai negali įtakoti šios priemonės rodiklio siekimo, siūloma šios priemonės atsisakyti.

8 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį savivaldybės įstaigose ir valdomose įmonėse buvo įsigytas 1 elektra varomas lengvasis automobilis ir vienas autobusas. Tai sudarė tik 2 proc. lengvųjų ir 2,5 proc. mikroautobusų/autobusų skaičiaus. Pažymėtina, kad apie 71 proc. dyzelino nuo viso savivaldybės įstaigose bei įmonėse sunaudoto minėto kuro sudarė UAB „Šalčininkų autobusų parkas“ transporte sunaudotas dyzelinas. Dyzelinius autobusus pakeisti į elektra ar kitu alternatyviu kuru yra brangu palyginus su iškastiniu kuru varomu transportu. Atsižvelgiant į nurodytas priežastis Šalčininkų rajono savivaldybėje ir jos įstaigų bei įmonių transporto sektoriuje AIE naudojimo rodiklio pasiekimas mažai tikėtinas.

9 priemonė. Atsižvelgiant, kad savivaldybė tiesiogiai negali įtakoti šios priemonės rodiklio siekimo, siūloma šios priemonės atsisakyti.

Priemonės, kurių poveikis planiniam rodikliui nevertintas

10 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį parengtas UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planas. Rodiklis pasiektas.

11 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį skatinimo priemonių gaminti elektros ir šilumos energiją naudojant saulės energiją (fotovoltinius modulius, kolektorius), šilumos siurblius, biokuro katilus nebuvo. Siūloma savivaldybės administracijai bet kartą per metus vykdyti priemonę.

12 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį savivaldybėje buvo atnaujinti/modernizuoti keli viešieji pastatai:

- 2022m. atnaujintas (modernizuotas) Jašiūnų seniūnijos pastatas, pasiekta D energinio naudingumo klasė.
- 2022m. atnaujintas (modernizuotas) Turgelių seniūnijos pastatas, pasiekta D energinio naudingumo klasė.*2023 m. atnaujintas Šalčininkų seniūnijos pastatas. Pasiiekta B energinio naudingumo klasė.
- 2023 m. atnaujintas (modernizuotas) Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos pastatas, pasiekta C energinio naudingumo klasė.
- 2025 m. apšiltintas Šalčininkų rajono Kalesninkų seniūnijos pastatas, Parko g. 20, Kalesninkų k., Šalčininkų r. sav., pasiekta D energinio naudingumo klasė.
- Atliktas UAB "Šalčininkų autobusų parko" pastato kapitalinis remontas, pasiekta C energinio naudingumo klasė.

Vertinama, kad priemonė vykdoma gana aktyviai. Remiantis Šalčininkų r. sav. 2026-2028 m. strateginiu veiklos planu planuojamas Šalčininkų Stanislovo Moniuškos menų mokyklos pastato-baseino, esančio Plento g. 5, Šalčininkų m., modernizavimas (energetinio efektyvumo didinimas). Numatomos investicijos 1 533,48 tūkst. Eur.

13 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį privačia iniciatyva 2025 m. įrengtos viešos 6 elektromobilių įkrovimo prieigos (2 vnt. Dieveniškėse ir 4 vnt. Eišiškėse); 2024 m. Šalčininkų autobusų parko aikštelėje įrengta autobusų įkrovimo stotelė; Šalčininkų PSPC įrengta elektromobilių įkrovimo stotelė. Numatoma, kad vadovaujantis viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimo Šalčininkų rajono savivaldybėje iki 2030 metų planu bus įrengtos 7 krovimo stotelės. Preliminariai numatoma, kad investicijos gali siekti ne mažiau kaip 100 tūkst. Eur.

14 priemonė. Kiek per ataskaitinį laikotarpį gatvių ir viešųjų erdvių šviestuvų atnaujinta patikimų duomenų nebuvo gauta. Remiantis Šalčininkų r. savivaldybės administracijos informacija apie 2 800 vnt. šviestuvų nepakeisti į LED. Vieno šviestuvo su atrama ir kabelinėmis linijomis pakeitimo kaina apie 3 000 Eur. Šviestuvams pakeisti reikėtų apie 8,4 mln. Eur.

15 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį saulės energijos panaudojimo projektų gatvių ir viešų erdvių apšvietimui nebuvo. Atsižvelgiant, kad ši priemonė iš esmės dubliuojasi su 6 priemone, siūloma ją naikinti.

16 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį buvo įgyvendinta 5158 vnt. žaliųjų pirkimų. Atsižvelgiant, kad šiuo metu iš esmės visi pirkimai turi būti „žalieji“, siūloma šią priemonę naikinti.

17 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį vienkartinį gyventojų informavimo akcijų nebuvo vykdyta.

18 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį savivaldybės tinklalapyje buvo pavišinta viena priemonė.

19 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį savivaldybės tinklalapyje buvo pavišinta viena priemonė.

20 priemonė. Per ataskaitinį laikotarpį nevyko savivaldybės įstaigų ir jos valdomų įmonių darbuotojų mokymai AIE platesnio naudojimo klausimais.

21 priemonė. Atsižvelgiant, kad tokių sklypų savivaldybė neturi, siūloma šios priemonės atsisakyti.

LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 57 straipsnyje nurodyta, kad Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų tikslas – nustatyti savivaldybių įgyvendinamas priemones šio įstatymo 55 straipsnyje nustatytiems nacionaliniams planiniams rodikliams pasiekti. Įstatymo 55 straipsnyje pateikta nuoroda į 1 straipsnį dėl Nacionalinių bendrųjų planinių rodiklių.

5.3 lentelė. Nacionalinių bendrųjų planinių rodiklių pasiekimas

Eil. Nr.	Rodiklis	Nustatytas pasiekimas AIE įstatyme iki 2030 m., proc.	Rodiklio reikšmė savivaldybėje 2025 m., proc.
1.	Energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, sudarytų ne mažiau kaip	55	54,1
2.	Atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su transporto sektoriaus galutiniu energijos suvartojimu, visų rūšių transporte padidinti iki Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme nustatyto dydžio:		
2.1	Atsinaujinančių energijos išteklių dalis transporto sektoriuje, palyginti su bendruoju galutiniu energijos suvartojimu transporto sektoriuje, sudarytų ne mažiau kaip	29	4,4
2.2	Naftos degalų suvartojimas kelių transporte, palyginti su naftos degalų suvartojimu 2021 metais, sumažėtų ne mažiau kaip	39	2,0*
3.	Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu elektros energijos suvartojimu, padidinti ne mažiau kaip iki	100	16,4
4.	Centralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį šilumos energijos balanse padidinti ne mažiau kaip iki	90	87,0
5.	Necentralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse padidinti ne mažiau kaip iki	80	78,4
6.	Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro, naudojamo energijos ir ne energetikos tikslais, dalį pramonės sektoriuje, palyginti su vandeniliu, suvartojamu galutinės energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, padidinti ne mažiau kaip iki	42	n.d.
7.	Galutinės energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, suvartotos energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, dalį padidinti ne mažiau kaip	1,6	n.d.

	(skaičiuojant metinį vidurkį laikotarpiams nuo 2021 iki 2025 metų ir nuo 2026 iki 2030 metų)		
8.	Pažangių energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos technologijų dalį padidinti ne mažiau kaip (naujai įrengtų atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumų, vertinant didėjimą nuo 2026 metų)	5	–

* - Lietuvos duomenų agentūra informaciją apie kuro suvartojimą kelių transporte skelbia tik nuo 2022 metų.

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2026 m.

Atsižvelgiant į AIE įstatyme iškeltus tikslus, matyti, kad didžiausias atsilikimas yra kelių transporto sektoriuje ir elektros energijos gamyboje iš AIE.

Savivaldybė tiesiogiai prisidėti prie AEI dalies transporto sektoriuje ir naftos degalų mažinimo gali keičiant savo pavaldžių įstaigų ir įmonių transportą bei įrengiant jam būtiną papildymo degalais infrastruktūrą.

Elektros energijos gamybai iš AEI savivaldybė savo kontroliuojamose įstaigose ir įmonėse iki 2026 metų atliko investicijas. Kaip nurodyta aukščiau per 2025 m. buvo pagaminta apie 5 proc. viso įstaigų ir įmonių suvartoto elektros energijos poreikio, tačiau elektros energijos gamybai nuosavose ar nutolusiose elektrinėse (parkuose) potencialas dar didelis.

Šalčininkų rajono savivaldybėje nėra alternatyvių degalų pildymo infrastruktūros (išskyrus el. krovimo stoteles) ir remiantis savivaldybės administracijos apklausos informacija šios infrastruktūros diegimas neplanuojamas.

Taip pat remiantis LR alternatyvių degalų įstatymu savivaldybei atliekant netaršių M3 transporto priemonių viešuosius pirkimus nuo 2026 sausio 1 d. netaršių M3 kategorijos kelių transporto priemonių skaičius, palyginti su bendru viešuosiuose pirkimuose įsigyjamu ar paslaugoms teikti naudojamu tos pačios kategorijos kelių transporto priemonių skaičiumi, turi sudaryti 100 procentų ir turi užtikrinti, kad ne mažiau kaip 50 procentų atliktų viešųjų pirkimų per kalendorinius metus būtų atlikti įsigyjant ar paslaugoms teikti naudojant visai netaršias sunkiąsias M3 kategorijos kelių transporto priemones. Atsižvelgiant į LR alternatyvių degalų įstatymą, nuo 2029 m. sausio 1 d. viešojo keleivių vežimo keliais transporto priemonės turės naudoti alternatyviuosius degalus.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktus pastebėjimus, AIE įstatyme nustatyti rodikliai gali būti pasiekti tik žymiai intensyviau alternatyvius degalus transporte naudojant privačiam sektoriui.

AIE CŠT sektoriuje beveik užtikrina nustatytą rodiklį, tačiau nediegiant AIE šilumos gamybos įrenginių gali būti nepasiektas.

Ne CŠT tiekiamos šilumos energijos dalis iš AIE savivaldybė tiesiogiai gali lemti keisdama iškastinį kurą atsinaujinančiais ištekliais bei apskritai mažindama energijos poreikius (modernizacija) pastatuose šildomuose iškastiniu kuru. Decentralizuotai šildomuose savivaldybės įstaigų ir įmonių pastatuose 2025 m. tik apie 20 proc. energijos buvo gauta iš atsinaujinančių šaltinių (biokuro ir šilumos siurblių). Būtina siekti anglį (sudarė apie 25,5 proc. kuro balanse ne CŠT šildomuose pastatuose) deginančiuose įrenginiuose naudoti biokuro produkciją. Taip pat pagal galimybes investuoti į gamtines dujas (sudarė apie 54,7 proc. kuro balanse ne CŠT šildomuose pastatuose) deginančių įrenginių keitimą į biokurą ar šilumos siurblius. Tai siūloma daryti kartu su pastatų atnaujinimu/modernizacija.

Siekdama didinti energijos vartojimo efektyvumą ir ilgalaikį tvarumą, savivaldybė numato investuoti į pastatų energinės klasės gerinimą. Tokie sprendimai leidžia ženkliai sumažinti bendrą energijos poreikį ir užtikrinti efektyvesnį esamų sistemų veikimą.

VI skyrius. Energijos vartotojų informavimas AIE naudojimo bei energijos vartojimo efektyvumo klausimais ir vartotojų informatyvumo vertinimas

Rengiant Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 m. įgyvendinimo ataskaitą, buvo įvertintos Šalčininkų rajono savivaldybės taikomos informavimo priemonės, susijusios su atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) energija, jos naudojimu ir paramos galimybėmis įrangai įsigyti.

6.1 Viešinimo priemonės ir informacijos sklaida

Savivaldybė taiko du pagrindinius komunikacijos kanalus – oficialią savivaldybės internetinę svetainę ir socialinius tinklus. Apžvelgiamos svetainės skiltys „Naujienos“ ir „Skelbimai bei socialinio tinklo Facebook.com paskyra „Šalčininkų rajono savivaldybė“.

2025 m. savivaldybės interneto svetainėje paskelbti trys pranešimai, susiję su finansinės paramos priemonėmis energetikos srityje:

- „Kvietimai gyventojams teikti paraiškas dėl paramos individualių katilų keitimui“ – skelbimas informuoja apie Lietuvos energetikos agentūros administruojamą paramos priemonę, skirtą senų ir neefektyvių šildymo katilų keitimui į efektyvesnes bei mažiau taršias šildymo sistemas. Pranešime pateikti paraiškų teikimo terminai, finansavimo sąlygos, nuorodos į paraiškų teikimo sistemą, metodinę medžiagą, dažniausiai užduodamus klausimus bei kontaktai, kuriais galima susisiekti su atsakingais konsultantais.⁹
- „Energetikos ministerija: skiriama 700 tūkst. eurų SND balionų šalinimui daugiabučiuose“ – gyventojai informuojami apie valstybės finansuojamą priemonę, skirtą atsisakyti suskystintų naftos dujų balionų naudojimo daugiabučiuose ir pereiti prie saugesnių energijos sprendimų. Nors ši priemonė nėra tiesiogiai orientuota į AEI diegimą, ji prisideda prie energetikos modernizavimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir informuoja apie valstybės teikiamą finansinę paramą.¹⁰
- „Gyventojams – 8,5 mln. eurų šildymo įrangos modernizavimui“ – pateikiama informacija apie kvietimą gyventojams modernizuoti šildymo sistemas, keičiant iškastiniu kuru kūrenamą įrangą į efektyvesnes technologijas. Straipsnyje aprašomos finansavimo galimybės, tinkamos finansuoti technologijos, paraiškų teikimo terminai ir pateikiamos nuorodos į atsakingų institucijų informacijos šaltinius.¹¹

Vertinant paskelbtą informaciją galima matyti, kad nors finansinės pagalbos galimybės renkantis AEI yra skelbiamos, savivaldybės interneto svetainėje trūksta pakankamai išsamios ir sistemingai pateiktos informacijos apie savivaldybės kompetencijai priskiriamų leidimų, licencijų ar atestatų išdavimo tvarką, sertifikavimo paraiškų, susijusių su AIE gamybos įrenginiais, nagrinėjimo tvarką bei pareiškėjams teikiamą pagalbą. Informacija apie šiuos procesus yra aktuali gyventojams, įmonėms ir kitiems asmenims, planuojantiems įsirengti ar plėtoti AIE naudojančius energijos gamybos įrenginius, nes leidimų ir kitų administracinių procedūrų reikalavimai gali būti vienas iš svarbių veiksnių, lemiančių tokių projektų įgyvendinimo galimybes ir trukmę. Paskelbtuose straipsniuose pateikiamos nuorodos į Lietuvos energetikos

⁹<https://salcininkai.lt/skelbimai/397/kvietimai-gyventojams-teikti-paraiskas-del-paramos-individualiu-katilu-keitimui:16850>

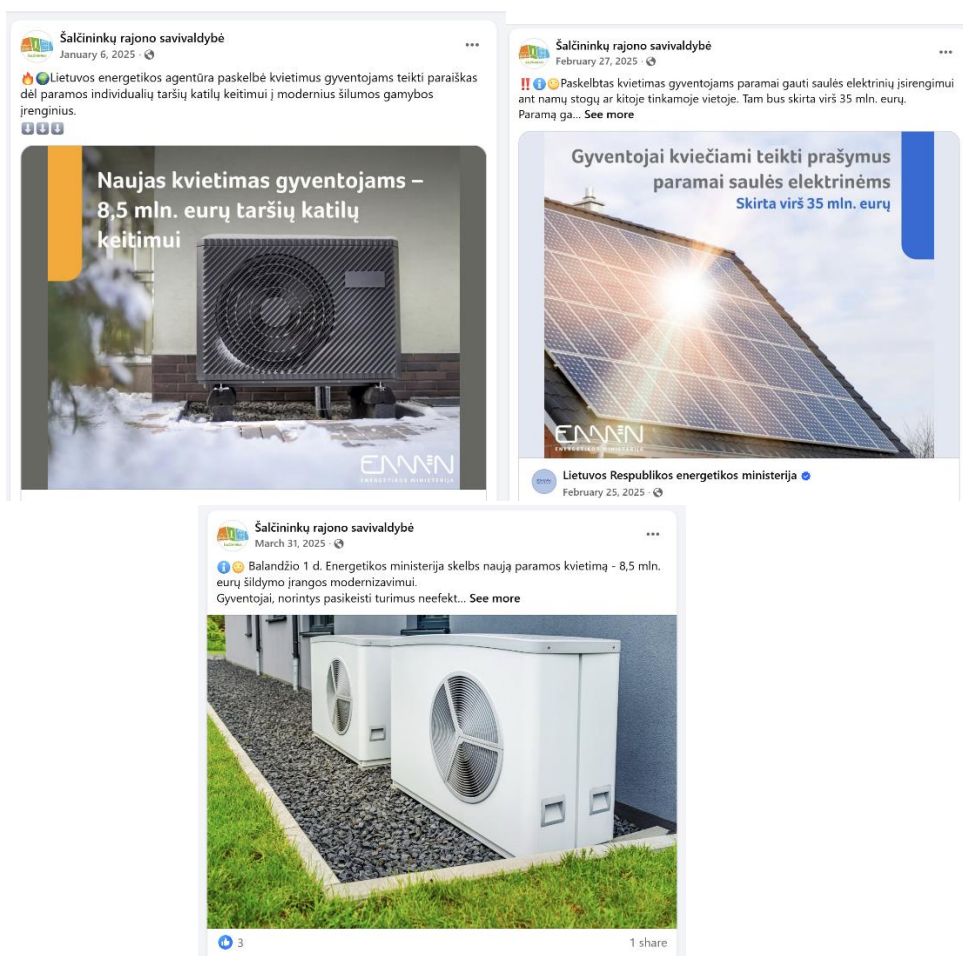
¹⁰<https://salcininkai.lt/skelbimai/397/energetikos-ministerija-skiriama-700-tukst-euru-snd-balionu-salinimui-daugiabuciuose:17004>

¹¹<https://salcininkai.lt/skelbimai/397/gyventojams-85-mln-euru-sildymo-irangos-modernizavimui:17089>

agentūros ar kitų institucijų interneto svetaines, tačiau savivaldybė savo interneto svetainėje nepateikia pakankamai aiškiai susistemintos informacijos apie jos kompetencijai priskirtų procedūrų eigą, taikomus reikalavimus, reikalingus dokumentus, atsakingus padalinius ar kontaktinius asmenis, prašymų pateikimo ir nagrinėjimo tvarką bei pareiškėjams prieinamas konsultavimo ir pagalbos galimybes. Taip pat būtų tikslinga aiškiai atskirti savivaldybės ir kitų valstybės institucijų kompetencijai priskirtas procedūras, nurodant, į kurią instituciją pareiškėjas turėtų kreiptis konkrečiu klausimu. Tokia informacija sudarytų sąlygas pareiškėjams nepasimesti administraciniuose procesuose ir sumažintų poreikį savarankiškai ieškoti informacijos. Atsižvelgiant į tai, kad AIE naudojimo plėtra yra susijusi ne tik su finansinės paramos prieinamumu, bet ir su aiškiu bei prieinamu informavimu apie praktinius technologijų diegimo aspektus, savivaldybės interneto svetainėje tikslinga vienoje vietoje pateikti ir nuolat atnaujinti jos kompetencijai priskiriamą informaciją apie leidimų, licencijų, atestatų ir kitų administracinių procedūrų vykdymą bei pareiškėjams teikiamą pagalbą. Tokios informacijos trūkumas mažina gyventojų ir kitų suinteresuotų asmenų galimybes greitai rasti visą jų situacijai aktualią informaciją, apsunkina pasirengimą AIE technologijų diegimui ir gali mažinti gyventojų informuotumą bei suinteresuotumą pasinaudoti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo galimybėmis.

Šalčininkų rajono savivaldybė informaciją gyventojams skelbia ir oficialioje „Facebook“ paskyroje. 2025 m. socialiniame tinkle paskelbti trys įrašai, susiję su atsinaujinančiais energijos ištekliais ir energetikos modernizavimu. Visi jie buvo skirti finansavimo kvietimų viešinimui (parama individualių katilų keitimui, šildymo įrangos modernizavimui bei saulės elektrinių įsirengimui), tačiau bendrame pranešimų sraute nebuvo pranešimų apie AEI technologijų naudą, savivaldybės tikslus, įgyvendinamus projektus ar praktines rekomendacijas gyventojams.

6.1 pav. Šalčininkų savivaldybės komunikacija socialiniame tinkle „Facebook“

Šaltinis: <https://www.facebook.com/salcininkaivienija>, 2026 m.

Analizuojant savivaldybės komunikaciją, galima matyti, kad viešinimo veikla apsiriboja pavienių pranešimų skelbimu. Informacija daugiausia orientuota į konkrečių finansavimo kvietimų paskelbimą, tačiau nėra formuojama nuosekli informavimo strategija. Nepateikiama platesnio konteksto apie AEI technologijų naudą, ekonominį efektyvumą, poveikį klimato kaitos mažinimui, galimus technologinius sprendimus individualiems namams, daugiabučiams ar verslui. Informacija apie paramos schemas viešinama, tačiau jos apimtis ir reguliarumas yra riboti, trūksta lengvai suprantamos ir apibendrinančios informacijos gyventojams apie galimybes pasinaudoti parama, gauti leidimus ir licencijas.

2025 m. paskelbti trys pranešimai pateikia aktualią informaciją apie paramos kvietimus ir sudaro gyventojams galimybes susipažinti su valstybės administruojamomis finansavimo priemonėmis, tačiau informavimo sistema nėra pakankamai išplėtotą, neskatina gyventojų ir verslo įsitraukimo. Savivaldybės interneto svetainėje trūksta sistemingos informacijos apie AEI technologijas, administracines procedūras, konsultavimo galimybes, vietos iniciatyvas bei savivaldybės strateginius tikslus atsinaujinančios energetikos srityje. Nėra tikslingos informacijos apie galimybes skirtingiems sektoriams, įskaitant verslą. Dėl to informacijos prieinamumas yra fragmentiškas, o savivaldybės vaidmuo skatinant AEI plėtrą apsiriboja nukreipimu į valstybės institucijas.

AEI informacija socialiniame tinkle „Facebook“ taip pat nėra pakankama. Vertinama, kad trys informaciniai įrašai per metus neužtikrina nuoseklios ir sistemingos komunikacijos apie atsinaujinančią

energetiką, todėl socialinių tinklų potencialas skatinti gyventojų domėjimąsi, didinti dalyvavimą paramos priemonėse ir formuoti informuotą požiūrį į AEI plėtrą išnaudojamas tik iš dalies.